

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Over verkeersongevallen waarin militairen betrokken zijn

1. Algemeenheden.

Het gebeurt af en toe dat een militair in actieve dienst in een verkeersongeval betrokken is en dat strafrechterlijke vervolgingen zich opdringen, hetzij lastens deze militair alléén, hetzij lastens deze militair en een ander individu.

In deze gevallen rijst telkens de vraag of de militaire rechtsmacht ofwel de gewone rechtsmacht bevoegd is om over de zaak te kennen.

Om deze vraag te beantwoorden moeten in het bijzonder in aanmerking genomen worden :

1°) de misdrijven die ten laste gelegd worden van de verdachten;

2°) de militaire hoedanigheid van de verdachten; en 3°) eventueel zekere regels inzake deelneming en verknochtheid die eigen zijn aan de militaire straf-procedure.

2. Inbreuken die doorgaans weerhouden worden.

In verband met de verkeersongevallen worden er gewoonlijk geen vervolgingen ingesteld lastens de delinquenten wegens misdrijven voorzien door het militair strafwetboek (Wet van 27 mei 1870).

De wettelijke omschrijving der gepleegde feiten ligt meestal vervat :

1°) in de bepalingen van artikels 418 en 419 van het gewoon strafwetboek (onvrijwillige doding);

2°) in de bepalingen van artikels 418 en 420 van het gewoon strafwetboek (onvrijwillige slagen of verwondingen);

3°) in de bepalingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (K.B. dd. 8 april 1954 en aanvullende besluiten);

4°) in de bepaling van artikel 3 van de besluitwet dd. 14 november 1939 betreffende de dronkenschap aan het stuur;

en 5°) in de bepaling van artikel 2bis van de wet dd. 1 augustus 1899 betreffende het vluchtmisdrijf.

De vervolgingen worden dus over het algemeen ingesteld wegens inbreuken op het gemeen recht.

3. Tijdstip waarop de bevoegdheid bepaald wordt.

Inzake strafvordering wordt als algemene regel aangenomen dat de bevoegdheid *ratione personae* der

rechtsmachten bepaald wordt door de hoedanigheid van de verdachte op het ogenblik van het misdrijf (1).

Dit principe is logisch : het strekt ertoe aan elke zaak ab initio een vaste wending te geven en de vertraging in de behandeling of in het berechten ervan zonder invloed te laten.

Het is bijgevolg op het ogenblik van het verkeersongeval dat de bevoegdheid van de gewone of van de militaire rechtsmacht dient nagegaan te worden.

4. Regeling van de bevoegdheid der militaire rechtsmacht.

De titel I van het wetboek van militaire strafvordering werd op 15 juni 1899 afgekondigd.

Te dien tijde kon men het ontzaglijk aantal niet voorzien der verkeersongevallen die na de tweede wereldoorlog aanleiding zouden geven tot strafrechterlijke vervolgingen.

De wetgever besteedde hier dan ook nauwelijks zijn aandacht aan zodat, wanneer een verkeersongeval zich voordoet waarin een militair in actieve dienst betrokken is, telkens bevoegdheidsproblemen rijzen waarvan de oplossing dient gezocht te worden door het interpreteren en het combineren van verscheidene wetteksten.

De principes die de materie beheersen zijn vastgelegd in de artikelen 21, 22, 23 en 26 der wet dd. 15 juni 1899 en in artikel 15 der wet dd. 30 april 1919.

Er wordt namelijk door deze bepalingen een bijzondere bevoegdheid *ratione personae* en *ratione materiae* voorzien.

5. Nauwkeurigheid bij de lezing van de wetteksten.

Bij de lezing van deze wetsbepalingen valt het op dat artikel 23 aanhaalt de misdrijven tegen de wetten en verordeningen op het verkeer.

Worden hierdoor bedoeld :

1°) de bepalingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (K.B. dd. 8 april 1954 en aanvullende besluiten);

en 2°) artikel 2bis van de wet dd. 1 augustus 1899 betreffende het vluchtmisdrijf (2);

doch niet :

1°) artikels 418, 419 en 420 van het strafwetboek (onvrijwillige lichamelijke letsels);

en 2°) de besluitwet van 14 november 1939 betreffende de beteugeling van de dronkenschap;

want dit zijn, gelet op de draagwijdte van de teksten ervan, geen eigenlijke wetten op het verkeer.

De B.W. dd. 14 november 1939 is trouwens een zelfstandige wet (3) die, zoals blijkt uit de aanhef, in het belang van de volksgezondheid en van de openbare rust uitgevaardigd werd.

6. *Bevoegdheid der militaire rechtsmacht ten opzichte van de militairen in actieve dienst. — Algemene regel.*

Het wetboek van militaire straffordering bepaalt dat de militaire rechtsmacht er ratione personae toe bevoegd is al de misdrijven te berechten tegen de militaire straffwetten of tegen de wetten van gemeen recht die gepleegd werden door een militair in actieve dienst.

In het wetsontwerp van de Regering (4) werd deze regel in een afzonderlijk artikel opgenomen namelijk in het eerste artikel aangaande de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht dat enkel sprak van de militairen in actieve dienst.

De Commissie van het wetboek van militaire straffordering, die de tekst ontworpen had, liet in haar verslag opmerken dat dit artikel de algemene regel huldigde (5).

Naderhand heeft de Bijzondere Commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers, enkel met het doel het opstel van zekere teksten te vereenvoudigen, verscheidene bepalingen in een tekst samengesmolten die het huidig artikel 21 van de wet dd. 15 juni 1899 geworden is doch zonder deze algemene regel aan te tasten (6) (7) (8).

De militaire rechtsmacht wordt dus door de wetgever beschouwd als zijnde de natuurlijke rechter van de militair in actieve dienst.

Het artikel 21 der wet van 15 juni 1899 preciseert nog dat de bevoegdheid bepaald wordt op het ogenblik van het misdrijf doch deze benadering is slechts de bevestiging van een algemeen geldende regel inzake straffordering (zie 3 hierboven).

7. *Bevoegdheid der militaire rechtsmacht ten opzichte van de militairen met onbepaald verlof. — Principe.*

Talrijke burgers bezitten de hoedanigheid van militair met onbepaald verlof.

Zij moeten in principe vervolgd worden voor de gewone rechtsmacht (9).

Het wetsontwerp van de Regering bepaalde zelfs in een afzonderlijk artikel dat de militairen met onbepaald verlof door de gewone rechtsmachten berecht worden voor inbreuken op het gemeen recht (4).

De Bijzondere Commissie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft echter de melding van dit principe overbodig geacht bij het samensmelten van dit artikel met andere bepalingen om de wetteksten te vereenvoudigen (6) (7) (8).

De gewone rechtbanken zijn immers bevoegd in alle gevallen die niet tot de bevoegdheid behoren van bijzondere rechtbanken.

Afwijkingen op dit principe worden verder uiteengezet: zij vloeien voort met bijzondere regels in verband met de deelneming en met de verknoktheid.

8. *Inkrimping van de bevoegdheid der militaire rechtsmacht.*

Artikel 23 der wet van 15 juni 1899 bepaalt dat de

gewone rechtsmacht er alléén toe bevoegd is de militairen te oordelen voor sommige misdrijven.

Het somt een reeks inbreuken op die ratione materiae aan de bevoegdheid der militaire rechtsmacht onttrokken worden.

Onder deze worden opgegeven de misdrijven tegen de wetten en verordeningen op het verkeer.

Deze inkrimping wordt in de laatste alinea van artikel 23 nader omschreven: zij is niet van toepassing op de misdrijven tegen de wetten en verordeningen op het verkeer wanneer deze inbreuken tijdens de dienst begaan werden, ofwel bedreven werden door een militair die op vordering der openbare overheid, bij een bijzonder persoon gehuisvest was, of deel uitmaakte van een in aantocht of te velde zijnde krijgsmacht.

9. *Motief van deze inkrimping.*

Om deze inkrimping van bevoegdheid te rechtvaardigen wordt in voorbereidende werken als motief opgegeven dat de opgesomde misdrijven over het algemeen geen militaire kenmerken vertonen en dat dienvolgens het beoordelen ervan mag overgelaten worden aan de gewone rechter behalve in de gevallen, uitdrukkelijk in de wet aangestipt, waarin de militaire tucht rechtstreeks betrokken is (5) (10).

10. *Nauwkeurigheden aangaande de terminologie van artikel 23.*

De uitdrukkingen en zinsneden «tijdens de dienst», «het plegen van een misdrijf door een militair bij een bijzonder persoon gehuisvest» en «het deel uitmaken van een in aantocht of te velde zijnde krijgsmacht» dienen sensu stricto opgevat te worden daar de wetgever enkel bedoeld heeft de gevallen waarin de militaire tucht rechtstreeks betrokken is.

De omstandigheden eigen aan elke zaak zullen dus in aanmerking komen om te bepalen of artikel 23 laatste alinea der wet van 15 juni 1899 zijn toepassing vindt.

De rechtspraak bevat in dit opzicht nuttige aanwijzingen.

Zo blijkt het uit een vonnis van de Politierechter te Celles dd. 7 november 1902 (11) dat het feit dat een militair in actieve dienst het uniform draagt op zich zelf niet toelaat te besluiten dat de inbreuk gepleegd werd tijdens de dienst.

Een verkeersongeval wordt geacht veroorzaakt te zijn buiten de dienst:

1) op de weg door een militair afgelegd om zich te begeven naar een verplichte les van vlaamse taal (12); en 2) op de weg met zijn fiets afgelegd van de kazerne naar zijn woonst door een militair die de toelating bekomen had thuis te vernachten (13).

Werd ook beschouwd als zijnde buiten dienst: de militair die zijn woonst verlaten had om 21 uur niet om zich rechtstreeks naar zijn eenheid te begeven doch om twee makkers te ontmoeten met dewelke hij dranken verbruikt had en die 's anderdaags rondom 0.45 uur aanleiding gaf tot een verkeersongeval bij het vervoegen van de kazerne (14).

Het Hof van beroep te Gent velde nog een arrest op 7 november 1952 (15) betreffende een verkeersongeval in België met zijn eigen wagen veroorzaakt door een luitenant bij het Belgisch bezettingsleger in Duitsland die op regelmatige wijze met verlof was in België en stelde vast dat hij op het ogenblik der feiten niet kon beschouwd worden als deel uitmakende van een in aantocht of te velde zijnde krijgsmacht.

Een verkeersongeval wordt echter wel geacht veroorzaakt te zijn tijdens de dienst indien de militair een autovoertuig stuurt in bevolen dienst (16).

11. *Bijzondere regels in geval van deelneming of van verknochtheid.*

Het wetboek van militaire strafprocedure heeft bijzondere bepalingen voorzien aangaande de deelneming en de verknochtheid: zij zijn vervat in de artikelen 22 en 26 der wet van 15 juni 1899 en in artikel 15 der wet van 30 april 1919.

Wij zullen deze artikels achtereenvolgens bespreken.

12. *Het artikel 22. — Uitbreiding van de bevoegdheid der militaire rechtsmacht ten opzichte van de militairen in onbepaald verlof.*

Artikel 22 der wet van 15 juni 1899 bepaalt dat wanneer een militair met onbepaald verlof en een militair in actieve dienst gelijktijdig vervolgd worden, hetzij als daders, mededaders of medeplichtigen, hetzij wegens samenhanende misdrijven de militaire rechtsmacht ertoe bevoegd is de zaak te berechten.

Zoals blijkt uit de verslagen van de Commissie van het wetboek van militaire strafvordering (5) en van de Commissie van Justitie (8) was het inzicht van de wetgever aan de militair met onbepaald verlof bij deze gelegenheid de banden in herinnering te brengen die hem steeds met het leger verbinden.

De verslaggevers Mr. Tempels, Auditeur-generaal en Mr. Claeys-Bouuaert lieten tevens gelden dat in dergelijke gevallen hoofdzakelijk het militair standpunt in aanmerking kwam (5) (8).

13. *Interpretatie van artikel 22.*

Ten opzichte van de misdrijven gepleegd door de militair met onbepaald verlof heeft de wetgever geen perken van bevoegdheid ratione materiae beoogd.

Alle inbreuken zonder onderscheid door de militair met onbepaald verlof begaan moeten in dit geval door de militaire rechtsmacht berecht worden.

De heer Volksvertegenwoordiger Heuggen liet dit terecht opmerken tijdens de parlementaire handelingen (17).

Dit blijkt tevens uit het verslag van de Commissie van Justitie aan de Senaat (8).

Ten opzichte van de misdrijven gepleegd door de militair in actieve dienst doet de toestand zich anders voor.

In de veronderstelling dat de militair in onbepaald verlof inbreuken gepleegd heeft op het gemeen recht kan er enkel sprake zijn van toepassing van het artikel 22 der wet van 15 juni 1899 wanneer de misdrijven door de militair in actieve dienst begaan normaal in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht vallen want het is slechts in die omstandigheden dat er enig belang kan in bestaan de militair met onbepaald verlof aan zijn banden met de krijgsmacht te herinneren en dat de militaire zienswijze een overwegende rol speelt.

Het verslag van de Commissie van militaire strafprocedure liet trouwens uitschijnen dat het de bevoegdheid ten opzichte van de militair in actieve dienst is die determinerend is ten overstaan van de militair in onbepaald verlof (5).

Een arrest van het Militair Gerechtshof te Brussel dd. 5 november 1954 bevestigt ook impliciet dit standpunt (18).

14. *Nauwkeurigheid aangaande de misdrijven voorzien door artikel 23. — Geen beperking van artikel 22.*

Artikel 23 der wet van 15 juni 1899 stipuleert dat voor zekere misdrijven de gewone rechtsmacht ertoe bevoegd is de militairen te oordelen.

Door dit artikel worden ook de misdrijven bedoeld gepleegd door de militairen met onbepaald verlof.

Dit artikel beperkt echter niet de draagwijdte van het artikel 22 der wet van 15 juni 1899 ten opzichte van de militairen met onbepaald verlof.

Het Hof van verbreking heeft immers herhaalde malen impliciet beslist dat de bevoegdheid ratione materiae ten opzichte van de militair in onbepaald verlof niet in aanmerking komt om de bevoegdheid der militaire rechtsmacht te beperken bij gelijktijdige vervolging van een militair in actieve dienst (19) (20).

15. *Bevoegdheid der gewone rechtsmacht.*

De bevoegdheid der gewone rechtsmacht werd, wat de deelneming en de verknochtheid aangaat, in het bijzonder geregeld door artikel 26 der wet van 15 juni 1899.

Aan deze bepaling werd door artikel 15 der wet van 30 april 1919 een alinea toegevoegd, zodat het oorspronkelijk artikel 26 thans artikel 26 alinea I geworden is.

16. *Het artikel 26 alinea I.*

Artikel 26 alinea I der wet van 15 juni 1899 bepaalt dat wanneer een persoon onderworpen aan de militaire rechtsmacht en een persoon onderworpen aan de gewone rechtsmacht, gelijktijdig vervolgd worden hetzij als daders, mededaders van of medeplichtigen aan een misdrijf tegen de strafwetten, hetzij wegens samenhangende misdrijven, de gewone rechtsmacht er toe bevoegd is de persoon onderworpen aan de militaire rechtsmacht te oordelen.

Dit artikel huldigt het principe dat de burger de militair voor de gewone rechtsmacht brengt (8) (21) (22).

De wettekst gaat nog verder daar hij spreekt van personen die aan de militaire rechtsmacht onderworpen zijn (zie artikel 21 Wet van 15 juni 1899).

In de voorbereidende werken wordt aangestipt dat dit artikel de tegenhanger is van art. 22 der wet van 15 juni 1899 die het principe huldigde dat de militair in actieve dienst de militair met onbepaald verlof voor de militaire rechtsmacht brengt (5).

Daar artikel 22 een meer bijzondere toestand regelt, is het een uitzondering op artikel 26 alinea 1.

17. *Het artikel 26 alinea 2.*

Artikel 26 alinea 2 der wet van 15 juni 1899 zijnde artikel 15 der wet van 30 april 1919 stipuleert dat wanneer een inbreuk die tot de bevoegdheid der militaire rechtsmacht behoort samenhangt met een inbreuk die tot de bevoegdheid der gewone rechtsmacht behoort, beide door de gewone rechtsmacht berecht worden.

18. *Perken van artikel 26 alinea 2.*

Artikel 15 der wet dd. 30 april 1919 huldigt geen principe dat volledig afbreekt met de vroegere regeling van bevoegdheid zoals deze opgevat werd door de wetgever van 15 juni 1899.

Het bewijs hiervan is te vinden in het feit dat de

wetgever dit artikel ingeschakeld heeft in de titel 1 der wet van 15 juni 1899 als tweede alinea van artikel 26 en laten voortbestaan heeft het artikel 22 houdende een uitbreiding van de bevoegdheid der militaire rechtsmacht ten opzichte van de militairen in onbepaald verlof.

De wetgever van 30 april 1919 heeft dus blijkbaar geen wijziging wensen te brengen aan de vroegere regeling die hij trof ten opzichte van deze militairen om hun de banden te laten aanvoelen die hen met het leger verbinden.

Het inzicht af te wijken van deze vroegere regeling werd ook nergens uitgedrukt in de voorbereidende werken der wet van 30 april 1919.

Wij menen bijgevolg hieruit te moeten afleiden dat bij gelijktijdige vervolgingen van een militair in onbepaald verlof en een militair in actieve dienst wegens samenhangende misdrijven, de inbreuken gepleegd door de militair met onbepaald verlof, indien deze van gemeen recht zijn, buiten de perken vallen van artikel 15 der wet van 30 april 1919 en niet de misdrijven zijn die tot de bevoegdheid der gewone rechtsmacht behoren die bedoeld worden door deze wetsbepaling.

Het Hof van verbreking blijkt impliciet deze zienswijze aangenomen te hebben (19) (20) (23) (24) (25) (30).

Voortgaande op bovenstaande principes, afwijkingen en interpretaties, menen wij als volgt de oplossing van praktische gevallen te mogen voorstellen.

* * *

19. *Stoffelijke schade. — Vervolgingen lastens militair in actieve dienst alleen.*

A. *In dienst : inbreuk verkeer.*

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement gepleegd tijdens de dienst, dan is bij toepassing van artikel 23 laatste alinea der wet van 15 juni 1899 de *militaire rechtsmacht* bevoegd (27).

B. *Buiten dienst : inbreuk verkeer.*

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement die gepleegd werd buiten de dienst dan is bij toepassing van artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899 en artikel 138, 6° van het gewoon wetboek van strafvordering de *politierechtbank* bevoegd (13) (14).

C. *In dienst of buiten dienst : dronkenschap.*

Wanneer een militair in actieve dienst enkel vervolgd wordt wegens het besturen van een voertuig in staat van dronkenschap (inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939) dan is bij toepassing van artikel 21 der wet van 15 juni 1899 de *militaire rechtsmacht* bevoegd.

Dat hij in dienst is of buiten dienst is blijft zonder invloed op de bevoegdheid daar de besluitwet betreffende de dronkenschap niet vermeld is in artikel 23 der wet van 15 juni 1899.

D. *In dienst of buiten dienst : vlucht + inbreuk verkeer.*

Wanneer een militair in actieve dienst betrokken is in een verkeersongeval en de vlucht neemt (inbreuk

op artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899 zijnde artikel 3 der wet van 1 augustus 1924) dan pleegt hij een inbreuk op een wet op het verkeer die bedoeld wordt in artikel 23 der wet van 15 juni 1899.

Wordt het feit gepleegd *tijdens de dienst* dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd (artikel 23 laatste alinea der wet dd. 15 juni 1899).

Wordt het feit gepleegd *buiten de dienst* dan is de *politierechtbank* bevoegd (artikel 23, 3° der wet dd. 15 juni 1899 en artikel 138, 6° van het wetboek van strafvordering).

Wanneer de militair in actieve dienst ter zelfder tijd vervolgd wordt wegens een inbreuk op het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer (K.B. van 8 april 1954 en aanvullende besluiten) dan blijft de bevoegdheid op identieke wijze geregeld daar artikel 23 der wet van 15 juni 1899 dezelfde modaliteiten voorziet voor beide inbreuken.

E. *In dienst : inbreuk verkeer + vlucht + dronkenschap.*

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement met of zonder vluchtmisdrijf tijdens de dienst en wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd daar ingevolge artikels 23 laatste alinea en 21 der wet van 15 juni 1899 al deze inbreuken in haar bevoegdheid vallen.

F. *Buiten dienst : inbreuk verkeer + vlucht + dronkenschap.*

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement met of zonder vluchtmisdrijf buiten de dienst en wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap, dan gaat het aan de ene kant over inbreuken die in de bevoegdheid vallen van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899) en aan de andere kant over een inbreuk die in de bevoegdheid valt van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet van 15 juni 1899).

Daar deze misdrijven samenhangend zijn is dus de *politierechtbank* bevoegd ingevolge artikel 26 alinea 2 der wet van 15 juni 1899 en artikel 138, 3° en 6° van het wetboek van strafvordering.

20. *Lichamelijke letsels. — Vervolgingen lasten militair in actieve dienst alleen.*

A. *In dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer + vlucht + dronkenschap.*

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt tijdens de dienst aan de ene kant onvrijwillige lichamelijke letsels te hebben veroorzaakt (artikels 418, 419 en 420 van het strafwetboek) en aan de andere kant inbreuken te hebben begaan of de wetten of verordeningen op het verkeer (K.B. van 8 april 1954 en artikel 2bis van 1 augustus 1899/1924) dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd daar al deze inbreuken normaal in haar bevoegdheid vallen ingevolge artikelen 21 en 23 laatste alinea der wet van 15 juni 1899 (28).

Deze bevoegdheid zou niet gewijzigd worden indien de militair tevens vervolgd wordt wegens het sturen van een voertuig in bedronken toestand (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939) daar deze inbreuk insgelijks in de normale bevoegdheid valt van de *krijgsrechtsmacht* ingevolge artikel 21 van de wet van 15 juni 1899.

B. Buiten dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer + vlucht + dronkenschap.

Wanneer een militair in actieve dienst vervolgd wordt om buiten de dienst enerzijds onvrijwillige lichamelijke letsels te hebben veroorzaakt (artikels 418, 419 en 420 van het strafwetboek) en anderzijds inbreuken te hebben begaan op de wetten of verordeningen op het verkeer (K.B. dd. 8 april 1954 en artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924), dan gaat het aan de ene kant over inbreuken die in de normale bevoegdheid vallen van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet dd. 15 juni 1899) en aan de andere kant over inbreuken die in de bevoegdheid vallen van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

Daar deze misdrijven samenhangend zijn is dus de *correctionele rechtbank* bevoegd ingevolge artikel 26 alinea 2 der wet van 15 juni 1899 en artikels 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering (29).

Deze bevoegdheid zou niet gewijzigd worden indien de militair tevens vervolgd wordt wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 3 besluitwet dd. 14 november 1939) daar deze inbreuk die in de normale bevoegdheid valt van de militaire rechtsmacht insgelijks verknocht zou zijn met de inbreuken die tot de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht behoren.

C. In dienst of buiten dienst : onvrijwillige letsels + dronkenschap.

Wanneer een militair in actieve dienst enkel vervolgd wordt wegens onvrijwillig lichaamsleed (artikels 418, 419 en 420 van het strafwetboek) zonder dat een inbreuk op het verkeersreglement weerhouden wordt, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd om over de zaak te kennen ingevolge artikel 21 der wet van 15 juni 1899.

Deze bevoegdheid wordt ook niet gewijzigd door het weerhouden van een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 over het sturen van een voertuig in bedronken toestand want dit misdrijf valt tevens onder toepassing van hetzelfde artikel 21.

21. Stoffelijke schade of lichamelijke letsels. — Vervolgingen lastens militair in onbepaald verlof alleen.

Indien ter gelegenheid van een verkeersongeval enkel vervolgingen ingesteld worden lasten een militair in onbepaald verlof is de gewone rechtsmacht bevoegd.

Zeer uitzonderlijk zou de militaire rechtsmacht kunnen bevoegd zijn de dag waarop hij tot een krijgsvaardienstverrichting gehouden is of de dag waarop hij de actieve dienst verlaat of herneemt (zie artikelen 7, 8 en 21 der wet van 15 juni 1899).

22. Stoffelijke schade. — Gelijktijdige vervolgingen lastens militair in actieve dienst en militair met onbepaald verlof.

- A. 1° *militair in actieve dienst (in dienst) :*
verkeer + vlucht + dronkenschap;
2° *Militair in onbepaald verlof :*
verkeer + vlucht + dronkenschap.

Wanneer een militair in actieve dienst en een militair met onbepaald verlof vervolgd worden wegens inbreuken op het verkeersreglement (K.B. van 8 april

1954) en wanneer de feiten gepleegd werden tijdens de dienst van de militair in actieve dienst is de *militaire rechtsmacht* bevoegd (19).

In deze hypothese is ten opzichte van de militair in actieve dienst de militaire rechtsmacht bevoegd (artikel 23 laatste alinea der wet dd. 15 juni 1899) zodat bij gelijktijdige vervolgingen met een militair in onbepaald verlof artikel 22 der wet van 15 juni 1899 zijn toepassing vindt.

De bevoegdheid der militaire rechtsmacht blijft voortbestaan indien lastens de militair met onbepaald verlof tevens weerhouden wordt een inbreuk op artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924 (vluchtmisdrijf) en/of een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 (sturen in staat van dronkenschap) daar artikel 22 der wet van 15 juni 1899 ten opzichte van de militair in onbepaald verlof niet beoogd heeft perken te stellen van bevoegdheid *ratione materiae*.

Wordt er lastens de militair in actieve dienst ook een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 (sturen in staat van dronkenschap) en/of een inbreuk op artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924 weerhouden, dan blijft insgelijks de militaire rechtsmacht bevoegd, daar beide inbreuken tevens in haar bevoegdheid vallen : de eerste ingevolge artikel 21 der wet van 15 juni 1899 en de tweede ingevolge artikel 23, laatste alinea, van zelfde wet.

- B. 1° *Militair in actieve dienst (buiten dienst) :*
verkeer + vlucht + dronkenschap;
2° *Militair met onbepaald verlof :* verkeer + vlucht + dronkenschap.

Wanneer een militair in actieve dienst en een militair in onbepaald verlof vervolgd worden wegens inbreuken op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en wanneer de feiten gepleegd werden buiten de dienst van de militair in actieve dienst, dan is de gewone rechtsmacht bevoegd (18).

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in actieve dienst gepleegd onder toepassing van artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899 (bevoegdheid van de gewone rechtsmacht) en valt de inbreuk door de militair in onbepaald verlof gepleegd ook in de bevoegdheid der gewone rechtsmacht, daar artikel 22 der wet van 15 juni 1899 dergelijk geval niet bedoelt (zie 7 en 14 hierboven).

De gewone rechtbank om over de zaak te kennen is dus de *politierechtbank* (artikel 138, 6° van het wetboek van strafvordering).

Indien lastens de militair met onbepaald verlof ook weerhouden wordt een inbreuk op artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924 (vluchtmisdrijf) en/of een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 (sturen in staat van dronkenschap) dan blijft om dezelfde reden de politierechtbank bevoegd (artikel 136, 6° en 3° van het wetboek van strafvordering).

Wordt er lastens de militair in actieve dienst tevens een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 (sturen in staat van dronkenschap) weerhouden dan blijft insgelijks de politierechtbank bevoegd bij toepassing bovendien van artikel 26, alinea 2 der wet van 15 juni 1899.

Wordt de militair in actieve dienst te meer vervolgd wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) buiten de dienst, dan blijft nog steeds de politierechtbank bevoegd, daar hier dezelfde redenering geldt als voor de inbreuken door hem begaan op het verkeersreglement.

23. *Lichamelijke letsels. — Gelijktijdige vervolgingen lastens militair in actieve dienst en militair in onbepaald verlof.*

A. 1° *Militair in actieve dienst (in dienst) : onvrijwillige letsels en verkeer + vlucht + dronkenschap;*

2° *Militair in onbepaald verlof : verkeer + onvrijwillige letsels + vlucht + dronkenschap.*

Indien tegen een militair in onbepaald verlof enkel een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) weerhouden wordt en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair in actieve dienst wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en indien de feiten plaats grepen tijdens de dienst van de militair in actieve dienst, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd (20).

In deze hypothese vallen de inbreuken weerhouden lastens de militair in actieve dienst in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht ingevolge artikelen 21 en 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899.

Daar gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens de militair met onbepaald verlof vindt artikel 22 der wet van 15 juni 1899 zijn toepassing ter zake.

De militaire rechtsmacht blijft ook bevoegd indien lastens de militair met onbepaald verlof tevens vervolgingen ingesteld worden wegens onvrijwillig lichaamsleed (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) (23), wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) en/of wegens het sturen van een voertuig in bedronken toestand (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939), daar artikel 22 der wet van 15 juni 1899 ten opzichte van de misdrijven gepleegd door de militair in onbepaald verlof geen perken van bevoegdheid ratione materiae bedoeld heeft (zie XIII en XIV hierboven).

Indien de militair in actieve dienst tevens vervolgd wordt wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924 en/of wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939) dan blijft de militaire rechtsmacht steeds bevoegd bij toepassing van artikelen 23, laatste alinea, 21 en 22 der wet van 15 juni 1899.

B. 1° *Militair in actieve dienst (in dienst of buiten dienst) : onvrijwillige letsels;*

2° *Militair in onbepaald verlof : verkeer + onvrijwillige letsels + vlucht + dronkenschap.*

Indien tegen een militair met onbepaald verlof enkel een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) weerhouden wordt en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair in actieve dienst wegens onvrijwillige letsels (inbreuk op artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) zonder het weerhouden van een inbreuk op het verkeersreglement ten opzichte van deze laatste, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk lastens de militair in actieve dienst weerhouden in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht ingevolge artikel 21 der wet van 15 juni 1899.

Artikel 22 dezer wet vindt dus hier volledig zijn toepassing.

Daar ten opzichte van de militair in onbepaald verlof de wetgever in artikel 22 geen perken van bevoegdheid ratione materiae bedoeld heeft, blijft de militaire

rechtsmacht bevoegd indien de militair met onbepaald verlof ook vervolgd wordt om onvrijwillige letsels te hebben veroorzaakt (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) (24), een vluchtdelict te hebben gepleegd (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) of in bedronken toestand een voertuig te hebben bestuurd (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939).

C. 1° *Militair in actieve dienst (buiten dienst) : onvrijwillige letsels + verkeer + vlucht + dronkenschap;*

2° *Militair in onbepaald verlof : verkeer + onvrijwillige letsels + vlucht + dronkenschap.*

Indien tegen een militair in onbepaald verlof enkel een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) weerhouden wordt en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair in actieve dienst wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) buiten de dienst, dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese vallen de inbreuken door de militair in actieve dienst begaan in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899 (zie 20, B. hierboven) en valt de inbreuk door de militair in onbepaald verlof gepleegd ook in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht, deze laatste zich niet bevindende in het geval voorzien door artikel 22 der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde rechtsmacht is dus de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

Zelfde redenering en regeling van bevoegdheid gelden indien de militair in onbepaald verlof tevens vervolgd wordt wegens het onvrijwillig veroorzaken van letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek), wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis wet dd. 1 augustus 1899/1924) en/of wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 2 der besluitwet van 14 november 1939).

Deze bevoegdheid zou ook niet gewijzigd worden indien de militair in actieve dienst bovendien een vluchtmisdrijf pleegt buiten de dienst (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) daar de wetgever ten opzichte van het vluchtmisdrijf zelfde regeling van bevoegdheid getroffen heeft als ten opzichte van de inbreuken op het verkeersreglement.

Wordt de militair in actieve dienst ook nog vervolgd wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939) dan blijft steeds de correctionele rechtbank bevoegd (artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899).

D. 1° *Militair in actieve dienst (in dienst) : verkeer + vlucht + dronkenschap;*

2° *Militair in onbepaald verlof : onvrijwillige letsels + verkeer + vlucht + dronkenschap.*

Indien tegen een militair met onbepaald verlof vervolgingen ingesteld worden wegens onvrijwillig lichaamsleed (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair in actieve dienst wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) tijdens de dienst, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd (25).

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in actieve dienst begaan in de bevoegdheid van de

militaire rechtsmacht (artikel 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899).

Daar gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens de militair met onbepaald verlof wordt de bevoegdheid geregeld door artikel 22 der wet van 13 juni 1899.

De militaire rechtsmacht blijft insgelijks bevoegd indien lastens de militair in onbepaald verlof tevens vervolgingen ingesteld worden wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) en/of wegens het sturen van een voertuig in bedronken toestand (artikel 3 besluitwet van 14 november 1939), daar artikel 22 der wet van 15 juni 1899 geen perken ratione materiae ten opzichte van de militair in onbepaald verlof voorziet.

Indien de militair in actieve dienst bovendien een vluchtdelict pleegt (artikel 2bis der wet van 1 augustus 1899/1924) tijdens de dienst, dan wordt de bevoegdheid niet gewijzigd daar de wetgever ten opzichte van deze inbreuk dezelfde regeling van bevoegdheid getroffen heeft als ten opzichte van de inbreuken op het verkeersreglement.

Wordt de militair in actieve dienst ook vervolgd wegens het sturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939) dan blijft de militaire rechtsmacht steeds bevoegd daar deze inbreuk tevens in haar bevoegdheid valt bij toepassing van artikel 21 der wet van 15 juni 1899.

- E. 1° *Militair in actieve dienst (buiten dienst) : verkeer + vlucht + dronkenschap;*
 2° *Militair met onbepaald verlof : onvrijwillige letsels + verkeer + vlucht + dronkenschap.*

Indien tegen een militair in onbepaald verlof vervolgingen ingesteld worden wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair in actieve dienst wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) buiten de dienst, dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in actieve dienst begaan in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 3, 3° der wet van 15 juni 1899) terwijl zelfde rechtsmacht ook bevoegd is voor de misdrijven door de militair met onbepaald verlof gepleegd, deze laatste zich niet bevindende in het geval bedoeld door artikel 22 der wet van 15 juni 1899 (zie XIII hierboven).

De bevoegde gewone rechtsmacht is dus de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

Dezelfde redenering en regeling van bevoegdheid gelden indien de militair in onbepaald verlof tevens vervolgd wordt wegens vluchtmisdrijf (artikel 2bis wet van 1 augustus 1899/1924) en/of wegens het besturen van een voertuig in staat van dronkenschap (artikel 3 besluitwet van 14 november 1939).

Deze bevoegdheid zou ook niet gewijzigd worden indien de militair in actieve dienst tevens buiten de dienst een vluchtdelict pleegt (artikel 2bis wet van 1 augustus 1899/1924), daar de wetgever ten opzichte van het vluchtmisdrijf dezelfde regeling van bevoegdheid bepaald heeft als ten opzichte van de inbreuken op het verkeersreglement.

Wordt de militair in actieve dienst insgelijks vervolgd wegens het sturen van een voertuig in staat van

dronkenschap (artikel 3 besluitwet van 14 november 1939), dan blijft steeds de correctionele rechtbank bevoegd want deze inbreuk valt wel onder toepassing van artikel 21 der wet van 15 juni 1899, doch is samenhangend met misdrijven die in de bevoegdheid der gewone rechtsmacht vallen, zodat artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899 in aanmerking komt.

- F. 1° *Militair in actieve dienst (in dienst) : inbreuk verkeer;*
 2° *Militair in onbepaald verlof : onvrijwillige letsels.*

Indien een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K. B. van 8 april 1954) tijdens de dienst en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair met onbepaald verlof wegens onvrijwillig lichaamsleed (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek), zonder het weerhouden van een inbreuk op het verkeersreglement ten opzichte van deze laatste, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk gepleegd door de militair in actieve dienst in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht ingevolge artikel 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899.

Bij gelijktijdige vervolging van een militair met onbepaald verlof vindt artikel 22 der wet van 15 juni 1899 aldus volledig zijn toepassing.

- G. 1° *Militair in actieve dienst (buiten dienst) : inbreuk verkeer;*
 2° *Militair in onbepaald verlof : onvrijwillige letsels.*

Indien een militair in actieve dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) buiten de dienst en indien gelijktijdig vervolgingen ingesteld worden lastens een militair met onbepaald verlof wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) zonder het weerhouden van een inbreuk op het verkeersreglement ten opzichte van deze laatste, dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in actieve dienst gepleegd in de bevoegdheid der gewone rechtsmacht ingevolge artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899 en valt de inbreuk gepleegd door de militair in onbepaald verlof ook in de bevoegdheid van dezelfde rechtsmacht, daar deze laatste zich niet bevindt in het geval voorzien door artikel 22 der wet van 15 juni 1899 (zie 13 hierboven).

De bevoegde gewone rechtsmacht is dus de correctionele rechtbank bij toepassing van artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

- H. 1° *Militair in actieve dienst (in dienst of buiten dienst) : onvrijwillige letsels + dronkenschap;*
 2° *Militair in onbepaald verlof : onvrijwillige letsels + dronkenschap.*

Indien een militair in actieve dienst en een militair in onbepaald verlof gelijktijdig vervolgd worden wegens het onvrijwillig veroorzaken van lichamelijke letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd (26) (30).

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in actieve dienst gepleegd onder de toepassing van artikel 21 der wet van 15 juni 1899 en wordt bij gelijktijdige vervolging van een militair in onbepaald

verlof de bevoegdheid geregeld door het artikel 22 der wet dd. 15 juni 1899.

Deze bevoegdheid wordt ook niet gewijzigd indien daarenboven lastens de militair in actieve dienst en/of lastens de militair met onbepaald verlof een inbreuk op artikel 3 der besluitwet van 14 november 1939 (sturen van een voertuig in staat van dronkenschap) weerhouden wordt.

In deze eventualiteiten geldt dezelfde redenering.

24. *Stoffelijke schade. — Gelijktijdige vervolgingen lastens twee militairen in actieve dienst, waarvan de ene zich bevond in dienst en waarvan de andere zich bevond buiten dienst.*

1° Militair in dienst : inbreuk verkeer;

2° Militair buiten dienst : inbreuk verkeer.

Indien twee militairen in actieve dienst vervolgd worden wegens inbreuken op het verkeersreglement (K.B. dd. 8 april 1954) en indien de ene zich bevond in dienst terwijl de andere zich bevond buiten dienst, dan is de *politierechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk gepleegd door de militair in dienst in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht ingevolge artikel 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899 en valt de inbreuk gepleegd door de militair buiten dienst in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht ingevolge artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899.

Artikel 26, alinea 2 der wet van 15 juni 1899, dat de gewone rechtsmacht bevoegd verklaart is dus toepasselijk.

De bevoegde gewone rechtsmacht is de politierechtbank ingevolge artikel 138, 6° van het wetboek van strafvordering.

25. *Lichamelijke letsels. — Gelijktijdige vervolgingen lastens twee militairen in actieve dienst, waarvan de ene zich bevond in dienst en waarvan de andere zich bevond buiten dienst.*

A. 1° Militair in dienst : onvrijwillige letsels en verkeer;

2° Militair buiten dienst : verkeer.

Indien de militair in dienst vervolgd wordt wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en indien lastens de militair buiten dienst enkel een inbreuk op hetzelfde verkeersreglement weerhouden wordt, dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese vallen de inbreuken door de militair in dienst begaan in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikelen 21 en 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899) en valt de inbreuk door de militair buiten dienst begaan in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

De gewone rechtsmacht is dus bevoegd bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde gewone rechtsmacht is de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

B. 1° Militair in dienst : inbreuk verkeer;

2° Militair buiten dienst : onvrijwillige letsels en verkeer.

Indien een militair in dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van

8 april 1954) en indien lastens de militair buiten dienst vervolgingen ingesteld worden wegens onvrijwillig lichamelijke letsels te hebben veroorzaakt (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in dienst begaan in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899) en vallen de inbreuken door de militair buiten dienst begaan aan de ene kant in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet dd. 15 juni 1899) en aan de andere kant in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

Het is dus de gewone rechtsmacht die bevoegd is bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde gewone rechtsmacht is de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 277 van het wetboek van strafvordering.

C. 1° Militair in dienst : onvrijwillige letsels;

2° Militair buiten dienst : inbreuk verkeer.

Indien een militair in dienst vervolgd wordt wegens het onvrijwillig veroorzaken van lichamelijke letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en indien lastens een militair buiten dienst weerhouden wordt een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in dienst begaan in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet dd. 15 juni 1899) en valt de inbreuk door de militair buiten dienst begaan in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

Het is dus de gewone rechtsmacht die bevoegd is bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde rechtsmacht is de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

D. 1° Militair in dienst : inbreuk verkeer;

2° Militair buiten dienst : onvrijwillige letsels.

Indien een militair in dienst vervolgd wordt wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. 8 april 1954) en indien lastens een militair buiten dienst vervolgingen ingesteld worden wegens het onvrijwillig veroorzaken van lichamelijke letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek), dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd daar beide militairen wegens de inbreuken respectievelijk door hen gepleegd aan de militaire rechtsmacht onderworpen zijn, de eerste ingevolge artikel 23, laatste alinea, en de tweede ingevolge artikel 21 der wet van 15 juni 1899.

E. 1° Militair in dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer;

2° Militair buiten dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer.

Indien een militair in dienst en een militair buiten dienst gelijktijdig vervolgd worden om onvrijwillig letsels te hebben veroorzaakt (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens inbreuken op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese vallen de inbreuken door de militair in dienst begaan in de bevoegdheid van de militaire

rechtsmacht (artikelen 21 en 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899) en vallen de inbreuken door de militair buiten dienst begaan aan de ene kant in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet van 15 juni 1899) en aan de andere kant in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

Het is dus de gewone rechtsmacht die bevoegd is bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde gewone rechtsmacht is de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

F. 1° *Militair in dienst : onvrijwillige letsels;*

2° *Militair buiten dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer.*

Indien een militair in dienst vervolgd wordt wegens onvrijwillige letsels (artikelen 418, 419 en 420 strafwetboek) en indien lastens de militair buiten dienst vervolgingen ingesteld worden wegens zelfde inbreuk en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) dan is de *correctionele rechtbank* bevoegd.

In deze hypothese valt de inbreuk door de militair in dienst begaan in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet van 15 juni 1899) en vallen de inbreuken door de militair buiten dienst begaan aan de ene kant in de bevoegdheid van de militaire rechtsmacht (artikel 21 der wet dd. 15 juni 1899) en aan de andere kant in de bevoegdheid van de gewone rechtsmacht (artikel 23, 3° der wet van 15 juni 1899).

Het is dus de gewone rechtsmacht die bevoegd is bij toepassing van artikel 26, alinea 2, der wet van 15 juni 1899.

De bevoegde gewone rechtsmacht is de correctionele rechtbank ingevolge artikelen 179, 226 en 227 van het wetboek van strafvordering.

G. 1° *Militair in dienst : onvrijwillige letsels en inbreuk verkeer;*

2° *Militair buiten dienst : onvrijwillige letsels.*

Indien een militair in dienst vervolgd wordt om onvrijwillige lichamelijke letsels te hebben veroorzaakt (artikel 418, 419 en 420 strafwetboek) en wegens een inbreuk op het verkeersreglement (K.B. van 8 april 1954) en indien lastens de militair buiten dienst tevens vervolgingen ingesteld worden om onvrijwillig lichamelijke letsels te hebben veroorzaakt, dan is de *militaire rechtsmacht* bevoegd daar beide militairen wegens de inbreuken door hen gepleegd aan de militaire rechtsmacht onderworpen zijn, de eerste ingevolge artikelen 21 en 23, laatste alinea, der wet van 15 juni 1899 en de tweede ingevolge artikel 21 van dezelfde wet.

26. *Beschouwing en kritiek aangaande de vervolgingen lastens militairen in dienst en buiten dienst die in eenzelfde verkeersongeval kunnen betrokken zijn.*

Zoals blijkt uit bovenstaande oplossingen heeft de wetgever zijn aandacht niet besteed aan de gelijktijdige vervolgingen die zich kunnen opdringen lastens twee militairen in actieve dienst waarvan de ene zich bevindt in dienst en waarvan de andere zich bevindt buiten dienst naar aanleiding van een verkeersongeval.

Zoniet zou hij op zijn minst om logisch te zijn

artikel 22 der wet van 15 juni 1899 op deze gevallen toepasselijk gemaakt hebben.

27. *Gelijktijdige vervolgingen lastens een militair en een persoon die geen militair is.*

Indien gelijktijdige vervolgingen ingesteld worden lastens een militair en lastens een persoon die geen militair is naar aanleiding van een verkeersongeval, dan is de gewone rechtsmacht bevoegd ofwel om reden dat de militair voor de misdrijven door hem begaan aan de gewone rechtsmacht onderworpen is, ofwel bij toepassing van artikel 26 der wet dd. 15 juni 1899.

André DE GEEST,

*Substituut Procureur - Generaal
bij het Hof van Beroep te Gent.*

(1) Verb. 29 januari 1866 (Pas. 1866-1-47); Verb. 24 juli 1933; Verb. 18 juli 1904 (Pas. 1904-1-337); Verb. 13 maart 1899 (Pas. 1899-1-350); Verb. 27 januari 1902 (Pas. 1902-1-1905 (Pas. 1905-1-155); Verb. 31 oktober 1921 (Pas. 1922-1-143); Verb. 11 december 1922 (Pas. 1923-1-105); Verb. 30 juni 1947 (Pas. 1947-1-304); Verb. 20 oktober 1947 (Pas. 1947-1-428); Verb. 28 juni 1948 (Pas. 1948-1-408); Verb. 27 oktober 1952 (Pas. 1953-1-97).

(2) Zie Verb. 4 april 1927 (Pas. 1927-1-192) en Verb. 10 oktober 1955 (Pas. 1956-1-108).

(3) Zie Verb. 7 december 1953 (Pas. 1954-1-285).

(4) Zie Parl. Besch. Kamer 1894-1895 Nr 15 bl. 416.

(5) Parl. Besch. Kamer 1894-1895 Nr 15 bl. 425.

(6) Parl. Hand. Kamer 1898-1899. Zitting 8 december 1898 bl. 200 - Mr. Begerem, Minister van Justitie.

(7) Parl. Hand. Kamer 1898-1899. Zitting 9 december 1898 bl. 225 - Mr. Begerem, Minister van Justitie.

(8) Parl. Besch. Senaat 1898-1899 Nr 47, Verslag van de Commissie van Justitie, bl. 35.

(9) Zie Pandectes Belges V° Ressort (Matière militaire) Nr. 82.

(10) Parl. Hand. Kamer 1898-1899. Zitting 9 december 1898 bl. 228 - Mr. Begerem, Minister van Justitie.

(11) Vonnis Politie rechtbank Celles 7 november 1902, J. J. P. 1903 bl. 65.

(12) Corr. rechtb. Bergen 19 september 1938 (Rev. ass. et resp. 1939 Nr. 2896).

(13) Corr. rechtb. Charleroi 15 november 1935 (Pas. 1936-III-91; Rev. dr. pén. 1936 bl. 865); Verbr. 20 oktober 1936 (Pas. 1936-I-389; Rev. dr. pén. 1936 bl. 1176; Rev. ass. et resp. 1937 Nr. 2473); Verb. 11 januari 1937 (Pas. 1937-I-6; Rev. dr. pén. 1937 bl. 333; Rev. ass. et resp. 1937 Nr. 2472).

(14) Militair Gerechtshof Brussel, Franse kamer, 12 november 1954 inzake Koller (« Chronique annuelle de Jurisprudence militaire » van J. Gilissen, Rev. dr. pén. 1955 bl. 933).

(15) Hof van beroep Gent, 3de kamer, 7 november 1952 inzake Leroy (niet gepubliceerd).

(16) Verb. 8 februari 1937 (Pas. 1937-I-48); zie ook: Verb. 3 juli 1950 (Pas. 1950-I-787) en Verb. 14 februari 1955 (Pas. 1955-I-640).

(17) Parl. Hand. Kamer 1898-1899. Zitting 9 december 1898 bl. 226 - Mr. Heupgen.

(18) Militair Gerechtshof Brussel, Franse kamer, 5 november 1954 inzake Bossicart (« Chronique annuelle de Jurisprudence militaire » van J. Gilissen, Rev. dr. pén. 1955 bl. 932).

(19) Verb. 10 mei 1954 (Pas. 1954-I-772).

(20) Verb. 14 februari 1955 (Pas. 1955-I-640).

(21) Parl. Besch. Senaat 1898-1899 Nr. 47 bl. 36.

(22) Parl. Besch. Kamer 1898-1899 Nr. 142 bl. 271.

(23) Verb. 21 februari 1927 (Pas. 1927-I-164; Rev. dr. pén. 1927 bl. 401); Verb. 1 april 1940 (Pas. 1940-I-105); Verb. 18 februari 1952 (Pas. 1952-I-353); Verb. 11 mei 1953 (Pas. 1953-I-706).

(24) Verb. 5 januari 1953 (Pas. 1953-I-291).

(25) Verb. 26 oktober 1937 (Pas. 1937-I-319; Rev. dr. pén. 1937 bl. 1344); Verb. 3 juli 1950 (Pas. 1950-I-787).

(26) Vgl. Verb. 8 oktober 1900 (Pas. 1900-I-364).

(27) Verb. 8 februari 1937 (Pas. 1937-I-48); Verb. 22 juli 1932 (Pas. 1932-I-233; Rev. dr. pén. 1932 bl. 1028); Verb. 3 juli 1950 (Pas. 1950-I-787).

(28) Verb. 28 juli 1953 (Pas. 1953-I-950); Verb. 22 juni 1953 (Pas. 1953-I-836).

(29) Verb. 19 mei 1930 (Pas. 1930-I-229; Rev. dr. pén. 1930 bl. 685); Verb. 10 november 1936 (Pas. 1936-I-413); Verb. 11 januari 1937 (Pas. 1937-I-6; Rev. dr. pén. 1937 bl. 333; Rev. ass. et resp. 1937 Nr. 2472); Verb. 15 januari 1955 (Pas. 1955-I-506).

(30) Vgl. Verb. 11 december 1922 (Pas. 1923-I-105); Vgl. Verb. 8 april 1946 (Pas. 1946-I-145).

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 7 november 1955.

Voorzitter : M. Fettweis.
Raadsheer-Verslaggever : M. Bareel.
Advocaat-Generaal : M. Paul Mahaux.

Wegverkeer. — In strijd met artikel 94, lid 2 van het Algemeen Verkeersreglement op minder dan 50 meter van het kruispunt geplaatst teken nr 1a. — Verbindbaarheid.

Naar luid van artikel 7, 2, van het Algemeen Verkeersreglement van 8 april 1954, moeten de weggebruikers de met het oog op de regeling van het verkeer geplaatste tekens in acht nemen, zodra deze laatste regelmatig naar de vorm en voldoende zichtbaar zijn.

Al houdt artikel 94, lid 2 van voormeld Reglement, gewijzigd bij artikel 2 van het K.B. van 15 juni 1954, voor de bevoegde overheden het verbod in het teken nr 1a, dat een kruispunt aankondigt, waar de bestuurder hen, die rijden op de weg die hij gaat naderen, moet laten voorgaan, te plaatsen op minder dan 50 meter van het kruispunt, valt daaruit evenwel niet af te leiden dat zodanig teken door zichzelf voor de weggebruiker niet bindend zou wezen, wanneer het, overeenstemmend met het in de bijlagen bij het besluit afgebeelde model, terwijl het voldoende zichtbaar is en elke verwarring uitsluit, desondanks niet geplaatst is op de bij voormelde bepaling voorgeschreven afstand; het begrip van de afstand is vreemd aan dat van de regelmatigheid naar de vorm.

Magotte en N.V. La Zurich t/ Levens.

Gelet op het bestreden vonnis, op 8 april 1955 in hoger beroep gewezen door de Correctionele Rechtbank te Nijvel;

1. Over de voorzieningen van aanleggers tegen de beslissing over de publieke vordering ingesteld tegen verweerder :

Overwegende dat, bij gebreke aan hoedanigheid, aanlegger Magotte niet ontvankelijk is om op te komen tegen de beslissing waarbij de vrijspraak van verweerder, medebeklaagde, bevestigd wordt; dat, aangezien aanlegster niet tot de kosten jegens de publieke partij veroordeeld werd, haar voorziening, zonder voorwerp zijnde, niet ontvankelijk is;

2. Over de voorziening van aanlegster tegen de beslissing waarbij hij strafrechtelijk veroordeeld wordt, en over de voorziening van aanleggers tegen de beslissing waarbij uitspraak gedaan wordt over hun burgerlijke vordering tegen verweerder;

Over het middel, schending van artikelen 97 van de Grondwet, 94 en 112 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 juni 1954, doordat het bestreden vonnis aanlegger, aan wie een inbreuk op artikel 16, 1, van het koninklijk besluit van 8 april 1954 ten laste werd gelegd, veroordeelt tot een geldboete en tot betaling van schadevergoeding aan verweerder, burgerlijke partij, en de rechtbank onbevoegd verklaart om uitspraak te doen over de door aanleggers tegen verweerder ingestelde burgerlijke vordering, om de redenen dat krachtens artikel 122 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, het teken nummer 1a (omgekeerde driehoek), waarvan

de weg naar Glabais, die aanlegger volgde, voorzien is, ofschoon geplaatst op meer dan 50 meter van het kruispunt, bindend blijft tot met 1 januari 1956, en dat de weg Brussel-Charleroi, die verweerder volgde, een radiale weg bleef, dan wanneer, naar luid van artikel 122 van het koninklijk besluit van 8 april 1954, enkel geldig blijven tot 6 januari 1956 de vóór de datum van inwerkingtreding van dat reglement op de openbare weg aangebrachte tekens, waarvan de symbolen niet overeenstemmen met die welke in de bijlagen 1, 2, 3 en 4 van bewust reglement afgebeeld zijn, dan wanneer het symbool van het teken « omgekeerde driehoek », waarvan de weg naar Glabais voorzien was, overeenstemt met het symbool van het gevaarteken afgebeeld onder nummer 1a van voormeld reglement, en dan wanneer hetzelfde de radiale wegen niet meer als hoofdwegen aanziet;

Overwegende dat, naar luid van artikel 7, 2 van de wegcode van 8 april 1954, de weggebruikers de met het oog op de regeling van het verkeer geplaatste tekens in acht moeten nemen, zodra deze laatste regelmatig naar de vorm en voldoende zichtbaar zijn;

Overwegende dat, al houdt artikel 94, lid 2, van evengemelde code, gewijzigd bij artikel 2 van het koninklijk besluit van 15 juni 1954, voor de bevoegde overheden het verbod in het teken nummer 1a, dat een kruispunt aankondigt waar de bestuurder hen, die rijden op de weg die hij gaat naderen, moet laten voorgaan, te plaatsen op minder dan 50 meter van het kruispunt, daaruit evenwel niet valt af te leiden, dat zodanig teken door zich zelf voor de weggebruiker niet bindend zou wezen, wanneer het, overeenstemmend met het model afgebeeld in de bijlagen bij het besluit, voldoende zichtbaar zijnde en elke verwarring uitsluitend, desondanks niet geplaatst is op de bij voormelde bepaling voorgeschreven afstand; dat het begrip van de afstand vreemd is aan dit van de regelmatigheid naar de vorm;

Overwegende dat niet betwist wordt dat het teken nummer 1a, waarvan de door aanlegger gevolgde weg, voorzien was, ofschoon op 100 meter van het kruispunt geplaatst, naar de vorm regelmatig was;

Dat het bestreden vonnis vaststelt dat de zichtbaarheid er van tot geen grief aanleiding gegeven had, naardien een misvatting te dien aanzien zelfs niet aangevoerd werd;

Overwegende dat deze beschouwingen volstaan ter rechtvaardiging van de beslissing waarbij de rechter verklaart dat het besproken teken bindende kracht had;

En overwegende, wat aanleggers voorziening betreft, dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

(Het overige zonder belang.)

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

HOF VAN VERBREKING

1e Kamer. — 10 november 1955.

Eerste Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Anciaux Henry de de Faveaux.

Advocaat-Generaal : M. Depelchin.

Advocaten : Mrs Simont en Van Rijn.

Gemeente. — De kennisgeving van het besluit van de gemeenteraad is niet noodzakelijk vereist voor de totstandkoming van een overeenkomst tussen de gemeente en een aannemer.

De kennisgeving van het besluit van de gemeenteraad is ongetwijfeld een middel om de inschrijver in kennis te stellen van het aannemen door de gemeente van zijn aanbiedingen en de uitvoering daarvan te bewerkstelligen.

Wanneer deze formaliteit niet is vervuld, kan de aanvaarding van de overeenkomst door de gemeente echter blijken uit omstandigheden, waardoor de overeenstemming tussen partijen bewezen wordt.

De Stad Bergen t/ Hoyas en Dequesnes.

Gelet op het bestreden arrest, op 16 juni 1954 gewezen door het Hof van beroep te Brussel ;

Overwegende dat uit de vaststellingen van dit arrest blijkt, dat de vordering, ingesteld door verweerders, ertoe strekt van aanlegster betaling van een som van 212.460 fr. te bekomen uit hoofde van bijkomende werken tot sloping van een schuilplaats, waarmede verweerders belast waren geworden, tegen de voorwaarden van hun vroegere inschrijving bij besluit van de gemeenteraad van de stad Bergen van 25 november 1949, goedgekeurd bij beslissing van de bestendige deputatie van Henegouwen ;

Over het eerste middel, schending van de artikelen 1101, 1108, 1134, 1135, 1710, 1779, 1787 van het burgerlijk wetboek, 71, 75, 77 en inzonderheid 77, 7e, van de gemeentewet van 30 maart 1836, met de wijzigende wetten samengevat bij koninklijk besluit van 27 november 1891, doordat het bestreden arrest, om aan verweerders hun vordering toe te wijzen, verklaart dat het besproken werk een abnormaal en bijkomend werk, dat niet kon voorzien worden, uitmaakt, hetwelk niet in de aannemingssom, overeengekomen bij de aanbesteding, kan vallen en ten aanzien waarvan een aanpassing van de prijs of een vaststelling van een nieuwe prijs moet plaats hebben, wat aangenomen werd door de gemeenteraad en de bestendige deputatie; dat de overeenstemming tussen partijen blijkt zowel uit de omstandigheden als uit de handelwijze van aanlegster (bevel het sloopwerk voort te zetten, bijkomende « kubieke meters » ten overstaan van beide partijen met de technische dienst der stad vastgesteld, verlenging van de tijd tot voleinding van de werken), en die overeenstemming bekrachtigd geworden is in de beslissing van de gemeenteraad der stad van 25 november 1949, publiek genomen en zonder voorbehoud goedgekeurd door de bestendige deputatie van Henegouwen, en dat aanlegster dus geen ontbreken van officiële kennisgeving van die beslissing, hetwelk haar te wijten is, kan aanvoeren om te betogen dat tussen haar en verweerders geen overeenstemming tot stand gekomen is,

dan wanneer tot de geldigheid van een overeenkomst de toestemming vereist is van degene die zich verbindt, en die toestemming niet kan gegeven worden dan door een ter kennis van de belanghebbende gekomen aanbod of de aanvaarding van dergelijk aanbod om de

overeenkomst aan te gaan (schending van artikelen 1101, 1108, 1134, 1135, 1710, 1779, 1787 van het burgerlijk wetboek); dan wanneer, naar luid van art. 75 van de gemeentewet, de gemeenteraad al regelt wat van gemeentelijk belang is; dat op zich zelve en ofschoon het openbaar tot stand gekomen is, het besluit van 25 november 1949 slechts een daad was, voorafgaand aan een eventueel contract; dat alleen een kennisgeving van dat besluit aan verweerders tussen partijen een contract had kunnen tot stand brengen; dat geen enkele wetsbepaling aanlegster tot zodanige kennisgeving noopte, wijl de gemeente, evenals elke andere natuurlijke of rechtspersoon, vermog te oordelen of het past uiting te geven aan haar inzicht een verbintenis aan te gaan en kennis te geven, aan de bestemming of aan de aanvrager, van een aanbod of van het aanvaarden van een aanbod een verbintenis aan te gaan (schending van de artt. 71, 75 en 77 van de gemeentewet en, voor zoveel als nodig, van de artikelen 1101, 1108, 1134 en 1135 van het burgerlijk wetboek) ;

Overwegende dat aanlegster door dit middel betoogt dat, aangezien een besluit van de gemeenteraad enkel een daad is welke aan een eventueel contract voorafgaat, alleen de kennisgeving van zodanig besluit, welke het arrest bevindt niet plaats gehad te hebben, van aard was om verweerders rechten te doen verkrijgen ;

Overwegende dat de kennisgeving van het besluit van de gemeenteraad ongetwijfeld een middel uitmaakt om de inschrijver in kennis te stellen van het aannemen, door de gemeente, van zijn aanbiedingen en de uitvoering er van te bewerkstelligen; dat evenwel, waar deze formaliteit niet heeft plaats gehad, de aanvaarding van de overeenkomst door de gemeente kan blijken uit omstandigheden waardoor de overeenstemming tussen partijen bewezen wordt ;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat het ter zake een bijkomende werk geldt, in de uitvoering van het vroeger contract, dat een aanpassing van de prijs vergt, wat aangenomen werd door de gemeenteraad en de bestendige deputatie, volgens een juiste uitlegging van het contract tussen de stad en de aannemers gesloten op grond van de aanbesteding van 3 februari 1948, die aan verweerders ter kennis gebracht werd op 27 februari daaropvolgend ;

Overwegende dat het arrest vervolgens er op wijst « dat de overeenstemming tussen partijen ontwijfelbaar blijkt uit de omstandigheden en de handelwijze van appellante (aanlegster) : de geïntimeerden (verweerders) hebben de stad Bergen gewezen op de onverwachte omvang der slopingen ... en de stad ontkent niet dat zij de voortzetting van het sloopwerk bevolen heeft », « dat de bijkomende te slopen kubieke meters ten overstaan van beide partijen vastgesteld werden ... », « dat appellante (aanlegster) trouwens aan geïntimeerden (verweerders) bij beslissing van de gemeenteraad van 20 januari 1950 een verlenging toegestaan heeft van de tijd, tot het voleindigen van de werken, om reden inzonderheid van de goedgekeurde bijkomende werken voor de schuilplaats in de rue des Sarts » ;

Overwegende dat het arrest uit deze vaststellingen, zonder de wetsbepalingen in het middel aangeduid te schenden, heeft kunnen afleiden dat de overeenstemming tussen partijen bewezen was ;

Dat het middel niet kan aangenomen worden.

Over het tweede middel, (zonder belang).

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening ;

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

5e Kamer — 16 december 1955

Voorzitter : M. Verougstraete.

Raadsheren : M.M. De Vreese en Van Hove.

Eerste Advocaat-generaal : M. Vermeulen.

Advocaten : Mrs. Hubené en Van Impe.

1. Ontvankelijkheid van hoger beroep tegen een niet louter voorbereidend vonnis.
2. Echtscheiding. — Ontvankelijkheid van een vordering tot omzetting van scheiding van tafel en bed in echtscheiding na afwijzing van een vroegere soortgelijke vordering.

1. Een tussenvonnis, waarbij de grond van de vordering is geraakt, na tenminste impliciet de ontvankelijkheid daarvan te hebben aangenomen, mag niet als louter voorbereidend worden aangezien, zodat het hoger beroep daartegen ontvankelijk is.
2. Niets verzet er zich in principe tegen dat een vordering tot omzetting van scheiding van tafel en bed in een echtscheiding wordt ingesteld, nadat een soortgelijke vordering een eerste maal is afgewezen op voorwaarde, dat de nieuwe vordering gegrond is op nieuwe feiten.

G. t/ K.

Advies van het O. M.

Mevrouw G.... heeft, binnen de wettelijke termijn en in regelmatige vorm, beroep ingesteld tegen een vonnis op tegenspraak tussen haar en geïntimeerde gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk op 11 juni 1954, en haar betekend op 16 augustus 1954.

Alhoewel bij haar beschikking deze beslissing enkel een persoonlijke verschijning van partijen in raadkamer gelast, en wegens deze louter voorbereidende maatregel, principieel niet vatbaar zou zijn voor beroep, volstaat nochtans het onderzoek van de breedvoerige beweegredenen van dit vonnis om vast te stellen dat deze beslissing niet als een louter voorbereidend vonnis kan worden beschouwd, doch oorspronkelijke verweerster, thans appellante, beslist grieveft, niet alleen waar het tegen haar besluiten, strekkende tot de niet-ontvankelijkheid van de oorspronkelijke vordering tot omzetting van de scheiding van tafel en bed in echtscheiding, van de overtuiging van de rechtbank nopens deze ontvankelijkheid duidelijk doet blijken, maar zelfs waar dit vonnis, nopens bepaalde aspecten betreffende de grond zelf van deze vordering, de zienswijze van de rechtbank reeds laat doorschijnen.

Wij menen dan ook dat, op grond van deze vaststelling, het beroep als *ontvankelijk* kan worden beschouwd.

- 1) Wat de niet-ontvankelijkheid van de oorspronkelijke vordering betreft.

Deze vordering door geïntimeerde ingesteld strekte tot de omzetting in echtscheiding van de scheiding van tafel en bed, tegen hem uitgesproken bij vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk dd. 16 oktober 1942, bevestigd bij arrest van uw Hof dd. 20 januari 1944, doch enkel voor het geval appellante de door geïntimeerde voorgestelde verzoening weigeren zou.

Zowel voor het Hof als voor de rechtbank, houdt

appellante voor, dat in verband met art. 1351 - B.W., deze vordering niet ontvankelijk is, omdat zij gegrond is op dezelfde redenen als die van een vroegere vordering tot omzetting, dewelke afgewezen werd bij vonnis van de rechtbank te Kortrijk dd. 9 december 1947, bevestigd bij arrest van uw Hof dd. 27 mei 1950, betekend op 15 juni 1950, hetwelk in kracht van gewijsde is gegaan.

Gelet op de rechtsgronden van het bij de wet van 20 maart 1927 gewijzigde art. 310 - B.W. en op de bedoeling van de wetgever, is het amper nodig er aan te herinneren dat de echtgenoot, die de omzetting van de tegen hem uitgesproken scheiding van tafel en bed in echtscheiding vordert, *geen andere reden moet opgeven dan zijn wens het huwelijksleven te hernemen;*

Voor het overige, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, behoort het aan de rechter de ernst, de rechtzinnigheid en de oprechtheid van dit verlangen te onderzoeken, alsook in verband met het al dan niet bestaan van ernstige kansen tot *werkelijke* verzoening, de al dan niet gegrondheid van de door de onschuldige echtgenoot ingeroepen redenen om het aanbod van de mede-echtgenoot af te wijzen, en ten slotte het gemeenschappelijk belang van partijen en van hun kinderen.

Waar derhalve, sommige feiten, toestanden en omstandigheden *zouden* gerezen of verdwenen zijn sedert de vroegere beslissing die, wegens gebrek aan oprechtheid van het verlangen van aanlegger in omzetting, diens vordering toenmaals heeft afgewezen, kan het onwederlegbaar vermoeden van het rechterlijk gewijsde m.i. «hic et nunc» niet worden ingeroepen met het oog op de niet-ontvankelijkheid van een nieuwe vordering tot omzetting.

In onderhavig geval, volstaat een vergelijkend onderzoek tussen de omstandigheden, waarin geïntimeerde zijn vordering tot omzetting op 7 mei instelde, en de sedert het daarop definitief gevelde afwijzingsarrest dd. 27 mei 1950 aangewende pogingen van geïntimeerde om het gemeenschappelijk leven met appellante te hernemen, om er toe te besluiten dat een volledige *identiteit* van feitelijke toestanden bezwaarlijk kan worden aanvaard, zodat het onbeperkte *beoordelingsvermogen* van de rechter in de onderhavige zaak door andere factoren zou *kunnen* worden beïnvloed als die welke het Hof op 27 mei 1950 er toe geleid hebben de vordering ongegrond te verklaren.

2) Ten gronde.

Buiten de vraag of geïntimeerde werkelijk tot inkeer is gekomen, leiden de volgende gegevens er ons toe, de *rechtzinnigheid* van zijn aanbod tot herneming van het gemeenschappelijk leven sterk te *betwifelen*, en de mening te opperen of geïntimeerde, door zijn vordering tot omzetting, in de aan zijn echtgenote aldus opgelegde echtscheiding enkel een middel ziet om deze vrouw in haar diep-godsdienstige overtuigingen te kwetsen en haar tevens in de ogen van de leden van haar maatschappelijke stand te vernederen, zodat ook de kansen van een werkelijke verzoening uiterst gering, zoniet onbestaande, zijn :

- 1° Het onderzoek van de vroeger tussen partijen gevoerde rechtsplegingen;
- 2° De tussen partijen sedert maart 1952 tot in maart 1953 gevoerde briefwisseling;
- 3° De, op een paar uitzonderingen na, doch voor het overige *gans normale* voorzorgsmaatregelen door appellante bepaald tot voorwaarde van het hernemen van het echtelijk leven met een echtgenoot die door zijn verleden haar een gegrond *wantrouwen* heeft ingeboezemd;

- 4° De vaststelling van de *geveinsde* aanvaarding door geïntimeerde van bedoelde voorwaarden, om ze *naderhand onmiddellijk* tegen appellante in te roepen ten einde te doen geloven dat *alleen zij*, door het stellen van overdreven eisen, de enige is van beide echtgenoten die het hernemen van het gemeenschappelijk leven stelselmatig onmogelijk maakt;
- 5° Het op zijn minst gesproken zonderlinge procédé van geïntimeerde op een door hem beweerde rechtzinnig en oprecht verlangde herneming van het echtelijk leven aan te studen door... het instellen van een vordering tot echtscheiding !
- 6° De *werkelijke* verhoudingen tussen geïntimeerde en de enige zoon uit het huwelijk geboren, en de aanzienlijke mate waarin geïntimeerde, gedurende de jaren 1952 en 1953, blijkbaar te kort gekomen is aan het naleven van zijn normale verplichtingen tot het bijdragen in het onderhoud en de onkosten van het universitair onderwijs van deze zoon, dan wanneer geïntimeerde zulks zonder grote moeilijkheden beslist wel kon;
- 7° Ten slotte : sommige verklaringen door partijen afgelegd tijdens hun *vrijwillige* verschijning in raadkamer vóór het Hof, op 13 juli 1955, de inhoud van de daarop door de zoon van partijen gedane schriftelijke terechtwijzingen, waarop geïntimeerde schriftelijk heeft geantwoord, wat er op wijst dat deze schriftelijke terechtwijzingen hem persoonlijk ter kennis werden gebracht.

Uit al deze feitelijke omstandigheden en toestanden is n.m.m. het gebrek aan rechtzinnigheid en oprechtheid van geïntimeerde's aanbod, alsmede de gegrondheid van de weigering van appellante het echtelijk leven te hernemen in zulkdanige mate gebleken, dat wij, in de huidige toestand van zaken, tot de afwijzing van de oorspronkelijke vordering menen te moeten besluiten.

Gent, 18 November 1955.

Arrest

Gezien de stukken o.m. het vonnis tussen partijen op tegenspraak gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk, burgerlijke Kamer met drie rechters op 11 juni 1954;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering strekt tot de echtscheiding op grond van art. 310 B.W. partijen gescheiden zijnde van tafel en bed krachtens een vonnis verleend door de Rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk op 16 oktober 1942 en bevestigd door het Hof van Beroep op 20 januari 1944;

I. Wat betreft de ontvankelijkheid van het beroep :

Overwegende dat zo de eerste rechter er zich toe beperkt heeft in het dispositief van het vonnis a quo de persoonlijke verschijning van partijen te bevelen, hij nochtans breedvoerig de voorwaarden bespreekt door appellante gesteld tot de verzoening en sommige van deze voorwaarden onaanneembaar verklaart,

dat hij zich tevens uitspreekt ovr het karakter van geïntimeerde's aanbod om het echtelijk leven te hernemen,

dat hij, zo doende, de grond van de vordering geraakt heeft na, minstens impliciet, de ontvankelijkheid ervan te hebben aangenomen;

dat het vonnis a quo derhalve niet als louter voorbereidend mag aangezien worden en het beroep ontvankelijk voorkomt.

II. Wat betreft de ontvankelijkheid van de oorspronkelijke vordering :

Overwegende dat, in principe, niets zich er tegen

verzet dat een vordering tot omzetting zou worden ingesteld nadat een soortgelijke vordering een eerste maal afgewezen werd, op voorwaarde dat zij gegrond weze op nieuwe feiten;

Overwegende dat geïntimeerde, buiten oude feiten die niet meer in aanmerking hoeven genomen, ook omstandigheden inroept die dagtekenen van na de 27 mei 1950, hetzij de datum waarop een vonnis, dat een eerste vraag tot ontzetting afwees, door het Hof bevestigd werd,

dat de onderhavige vordering aldus wel ontvankelijk voorkomt.

III. Ten gronde :

Overwegende dat geïntimeerde, evenals bij de vorige procedure, in gebreke blijft te bewijzen dat zijn aanbod om het gemeenschappelijk leven te hernemen oprecht en loyaal is en dat appellante dit aanbod zonder reden verwerpt;

Overwegende ten deze dat de briefwisseling tussen partijen kenschetsend voorkomt,

dat in deze correspondentie geïntimeerde er zich toe beperkt allerlei aanmerkingen te maken, waaronder zekere gegrond zijn, nopens de voorwaarden door zijn vrouw gesteld om het echtelijk leven te hernemen, maar dat hij uit het oog verliest dat de scheiding van tafel en bed te zijnen nadele uitgesproken werd; dat het hem behoorde door zijn gedragingen en handelingen en zware beledigingen die ten grondslag liggen aan de scheiding van tafel en bed te doen vergeten,

dat geen enkele omstandigheid aangehaald wordt van aard om enige wijziging in zijn gemoedstoestand jegens zijn echtgenote te doen aannemen; dat hij in zijn brieven aan gevoelens van toenadering nooit uiting heeft gegeven;

Overwegende dat nauwelijks dient opgemerkt dat het instellen van de huidige procedure ook geen behoorlijk middel is om deze toenadering te bewerkstelligen,

dat nochtans niet mag gezegd dat alle verzoening uitgesloten is;

Overwegende dat het blijkt dat geïntimeerde ook te kort is gebleven aan zijn verplichting regelmatig bij te dragen tot het onderhoud van zijn zoon,

dat hij beweert spontaan de helft van al de uitgaven van deze laatste te hebben betaald en inderdaad bij zijn schrijven van 18 december 1951 zich daartoe bereid verklaarde, doch geen enkel bewijs tot staving van een werkelijke tussenkomst voorlegt,

dat volgens appellante geïntimeerde van 19 oktober 1953, niet meer dan 13.800,— frank uitgekeerd heeft, terwijl hij sedert het begin van de besprekingen tussen partijen niets meer zou betaald hebben, niettegenstaande appellante op een maandelijks bijdrage van 1.500,— frank aangedrongen had « als blijk van zijn goede wil;

Overwegende dat sedert het arrest van het Hof dd. 27 mei 1950 geïntimeerde geen blijk van verbetering heeft gegeven; dat, zijn aanbod om het gemeenschappelijk leven te hernemen noch loyaal noch oprecht zijnde, appellante gerechtigd was dit aanbod te verwerpen,

dat de vordering aldus als ongegrond moet worden afgewezen;

Overwegende nochtans dat de vordering geen tergend noch roekeloos karakter vertoont;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935;

Gehoord in zijn eensluidend advies de heer Matthijs, advocaat-generaal;

Alle verdere en strijdige conclusiën als ongegrond verwerpend;

Verklaart het beroep ontvankelijk en gegrond; doet het vonnis a quo te niet, opnieuw wijzend en, voor zoveel nodig de zaak tot zich trekkend, zegt de vordering tot echtscheiding ontvankelijk doch ongegrond, wijst ze af;

Ontzegt als ongegrond de vordering tot schadevergoeding wegens tergend en roekeloos geding;

Veroordeelt de geïntimeerde tot de kosten van beide instanties.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 6 januari 1956.

Voorzitter : M. De Preter.

Advocaten : Mrs De Baeck, Vanden Herreweghe,
H. Boonen en Meulepas.

Erfrecht. — Notaris. — Testament. — Bevel aan de notaris, bij wie de elflater een vorig testament heeft gemaakt, om inzage te geven van dat testament aan de belanghebbenden ten einde hun toe te laten in dat testament vervatte gegevens te benutten ter verklaring van duistere beschikkingen in het laatste testament van dezelfde erflater.

Wanneer bepaalde beschikkingen in een testament onduidelijk zijn en de erflater voorheen een testament bij openbare akte bij dezelfde notaris blijkt gemaakt te hebben en het herroepen testament gegevens zou kunnen bevatten, die de wil van de erflater zouden kunnen belichten, komt het de rechtbank niet onbelangrijk voor kennis te kunnen nemen van dit herroepen testament.

Gezien de strekking van artikel 23 van de wet op het Notariaat van 25 Ventôse jaar XI zegt de rechtbank voor recht dat de notaris gehouden is het vorige testament in afschrift mede te delen aan de belanghebbende partijen en hun inzage te geven van het oorspronkelijke stuk.

Van Gerwen cs. t/ Van Gerwen cs.

Gezien de retroakten van deze zaak en o.m. het vonnis van deze Rechtbank en Kamer dd. 24 januari 1953 — het proces-verbaal van deling en vereffening van de aangestelde Notaris en het bevel van verzending, wegens niet akkoord, gegeven door de aangestelde Rechter-Commissaris op 21 oktober 1954;

Gezien de akte van herneming van geding door verweerders sub. 7, betekend bij akte van pleitbezorger tot pleitbezorger dd. 7 december 1955; geboekt en hieraangehecht;

Gelet op de wet van 15 juni 1935, artikelen 2, 34, 35, 37 en 41;

Aangezien eerste en tweede verweerders, alhoewel behoorlijk aangemaand vroeger reeds verstek lieten gaan en thans evenmin verschijnen;

Overwegende dat de testamentaire schikking door wijlen J. E. Van Gerwen, weduwe F. L. Gyles, getroffen, volgens dewelke, op twee legaten na, haar overige bezittingen, voor de ene helft aan de kinderen van haar broers en zuster en voor de andere aan deze van de broeders en zusters van de geschilvoerende partijen vermaakt werden, uiteenlopend geïnterpreteerd wordt;

Dat namelijk een deel der bedachten, t.w. verschijnende verweerders, voorhouden dat er in de respectievelijke familietakken tot een per staak berekende verdeling moet overgegaan worden, terwijl een ander deel, of aanleggers, beweren dat de verdeling per hoofd moet geschieden;

Overwegende dat beide partijen argumenten vorop zetten waarmede hun zienswijze zou gediend zijn;

Overwegende dat het alleszins vaststaat dat de aangestelde notaris, die het besproken testament verleed, aanvankelijk tot een staaksgewijze toebedeling overging, om achteraf de deling per hoofd voor te staan;

Dat deze houding alleen reeds aantoonde dat er twijfel mogelijk was omtrent de ware bedoeling van de testatrice;

Overwegende dat waar deze laatste voorheen een testament bij openbare akte bij zelfde notaris blijkt gemaakt te hebben, waarvan geen afschrift overgelegd wordt, en dat niettegenstaande zijn later herroepen, gegevens zou kunnen bevatten, die de wil van de testatrice zouden kunnen belichten, het de Rechtbank niet onbelangrijk voorkomt, vooraleer de argumenten van de geschilvoerenden te onderzoeken, kennis te kunnen nemen van dit testament.

Overwegende dat verschijnende verweerders in het raam der door hen aangekleefde stelling, waarbij een schikking van dit eerste testament hun van pas zou komen, zich beroepen op de strekking van artikel 23 van de wet van 25 Ventôse, Jaar XI, om de Rechtbank te horen beslissen dat Notaris Roevens gehouden zal zijn hen het vorige testament door hem verleden en gemaakt door wijlen Joanna, Emerentia Van Gerwen, weduwe van Frans Ludovicus Gyles, in afschrift mede te delen en hun inzage te geven van het oorspronkelijke stuk;

Overwegende dat deze aanspraak gegrond is, en aanleggers ze te vergeefs zouden willen afwentelen, onder voorwendsel dat de ingeroepen wetsbepaling niet toepasselijk zou zijn op een notariële akte, die door de wil van de partij zelve vernietigd werd, welke vernietiging zou voortvloeien uit de latere herroeping van het eerste testament;

Want dat de herroeping alleen de voorgaande wilsuiting aandoet, en geenszins de vernietiging meebrengt van de notariële akte die haar bevatte;

Dat bovendien de besproken wetsbepaling algemeen is en haar nut grotendeels zou inboeten, moesten notariële akten die om de een of de andere reden gevolgd zouden worden, aan haar domein onttrokken worden;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Alle andere of strijdige besluiten verwerpende;

Na beraadslaging en in voortzetting der zaak;

Rechtdoende bij verstek tegenover eerste en tweede verweerders en tegensprekelijk tegenover de overige;

Geeft akte aan verweerders sub 5 tot en met 8, dat zij het geding hernemen ingeleid door de partijen tegenwoordig door Mter Corluy, en hangende op de Algemene Rol onder n° 45.168 1e Kamer, en dat zij ieder afzonderlijk het geding schatten op 26.000 fr., in elk zijner hoofden en tegenover elke partij in zake alleen voor wat de bevoegdheid en de aanleg betreft;

Vooraleer verder recht te doen;

Zegt voor recht dat Notaris Roevens gehouden is het vorige testament voor hem verleden en gemaakt door wijlen weduwe Frans Ludovicus Gyles, geboren Joanna, Emerentia Van Gerwen, in afschrift mede te delen aan verweerders en hun inzage te geven van het oorspronkelijke stuk;

om daarna te horen vonnissen als naar recht; enz.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE GENT

Kortgeding — 15 december 1955

Voorzitter : M. Steyaert.
 Advocaten : Mrs Martens en Roosens.

Scheiding van tafel en bed. — Vordering van de vrouw tot bepaling van voorlopige maatregelen op grond van art. 268 B.W. — In casu misbruik van recht.

Vordering van de vrouw tot echtscheiding na drie jaar als niet voldoende bewezen afgewezen. De vrouw stelt nadien een vordering in tot scheiding van tafel en bed en vraagt in verband hiermede de bepaling van verschillende voorlopige maatregelen op grond van art. 268 B.W.

Het instellen door de vrouw van de vordering tot scheiding van tafel en bed is duidelijk een middel om op onrechtstreekse wijze een bevel op verzoek van de man op grond van art. 214 j B.W. verleend tegen welk bevel geen rechtsmiddel openstaat, ongedaan te doen verklaren. Dit levert een echt «misbruik van recht» op.

De Wulf t/ Van Thournhout.

Overwegende dat de eis strekt tot het bepalen, op grond van art. 268 van het Burgerlijk Wetboek, van verschillende voorlopige maatregelen in verband met de op 19 November 1955, door de eiseres ingestelde vordering tot scheiding van tafel en bed;

Overwegende dat, reeds op 18 oktober 1952, de eiseres een procedure tot echtscheiding tegen haar man had ingeleid welke, gedurende drie jaar op de lange baan werd geschoven en uiteindelijk voor niet voldoende bewezen werd verklaard;

Overwegende dat de eiseres, alle pogingen tot verzoening ten spijt, kordaat weigerde naar de echtelijke woonst terug te keren en beweert al de voordelen der voor de duur der procedure tot echtscheiding bij presidentieel bevel getroffen maatregelen, te blijven genieten;

Dat, op verzoek van de man, bij bevel van 8 juni 1955 verleend op grond van artikel 214 j, die wederrechtelijke toestand werd verholpen;

Dat enkele weken later de eiseres een vordering tot scheiding van tafel en bed instelde, nadat het Openbaar Ministerie zich tegen haar aanvraag om de gerechtelijke bijstand had verzet, omwille van de weinig ernstige gronden waarop de vordering tot scheiding steunde;

Dat het instellen van deze vordering overduidelijk een middel uitmaakt ten einde op onrechtstreekse wijze te pogen het bevel van 8 Juni 1955, waartegen geen verhaal bestaat, voor ongedaan te doen verklaren;

Dat het ter zake een echt «misbruik van recht» geldt (cf. Rede van advocaat-generaal J. Matthys «Wetsontduiking», R.W. 2 okt. 1955);

Recht doende,

Ontzeggen de eiseres haar vordering;

Veroordelen haar in de kosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 17 april 1956.

Voorzitter : M. Alexander.
 Referendaris : M. Quanjard.
 Advocaten : Mrs Franck en De Meyer.

Lig- en overligdagen. — Wilde staking van de havenarbeiders. — Overmacht.

De in artikel 1148 B.W. bedoelde overmacht moet aan twee voorwaarden voldoen :

1. absolute onmogelijkheid van de nakoming zijner verbintenis door de schuldenaar;

2. de afwezigheid van elke fout van de schuldenaar.

De rechtbank behoort op feitelijke gronden te beoordelen of overmacht en onmogelijkheid van uitvoering van de verbintenis in casu aanwezig waren.

De onmogelijkheid van nakoming van de verbintenis behoeft niet theoretisch absoluut te zijn om overmacht op te leveren; voldoende is dat die onmogelijkheid reëel normaal is. Zulks is het geval met een wilde staking van de havenarbeiders ten aanzien van de verbintenis om tijdig een schip te lossen.

In casu kan verweerster zich echter niet op die overmacht beroepen, omdat hij niet is ingegaan op het aanbod van eiser om zelf het schip te lossen.

N.V. Herbosch t/ N.V. Somef.

Overwegende dat de eis strekt tot betaling van de som van 61.143,95 frank wegens vracht en lig- en overliggelden, alles vermeerderd met de gerechtelijke interesten en de kosten van het geding;

Overwegende dat de partijen accoord zijn te bevestigen, dat verweerster sinds de dagvaarding een bedrag van 37.078,— frank betaald heeft, zodat de eis hiermede thans moet verminderd worden en enkel een bedrag van 24.070,95 frank in betwisting blijft;

Overwegende dat dit bedrag betrekking heeft op de lig- en overliggelden, verschuldigd voor de schepen «Mard» en «Van Cortebeemde»;

Overwegende dat inderdaad op grond van de tussen partijen ondertekende bevrachtingsovereenkomsten, eiseres de voor voorziene plichten heeft uitgevoerd, doch verweerster harerzijds in gebreke is gebleven de lossing, waartoe zij gehouden was, tijdig uit te voeren;

Overwegende dat verweerster echter aanvoert, dat zij geen schadevergoeding welke onder vorm van lig- en overligdagen geëist wordt, dient te betalen daar zij wegens overmacht in de onmogelijkheid verkeerde om haar verplichtingen te voldoen (artikel 1148 B.W.);

Overwegende dat deze onmogelijkheid volgens verweerster zou voortgekomen zijn door het feit, dat de dockers aan de haven tijdens een wilde staking, geweigerd hebben te werken, gedeeltelijk vanaf 25 juni 1955 en volledig vanaf 27 juni 1955 tot 15 juli 1955;

Overwegende dat de doctrine duidelijk en eensluidend bepaalt, dat overmacht, voorzien in artikel 1148, aan twee voorwaarden moet voldoen : dat zij de uitvoering voor de debiteur totaal onmogelijk moet maken (impossibilité absolue d'exécution) en dat zij op dergelijke wijze moet zijn tussengekomen, dat elke fout van de debiteur uitgesloten is in die gebeurtenissen, welke haar voorafgingen, voorbereiden en vergezelden;

Overwegende dat het dus de rechtbank behoort te oordelen of er een absolute onmogelijkheid bestond tot uitvoeren;

Overwegende dat niet betwist wordt dat de wilde

beweging, welke zich aan de haven te Antwerpen voordeed tijdens de kwestieuze periode, gen algemeen erkende staking was; dat geen vooropzeg gegeven werd en dat de sociale voordelen, bij dergelijke staking voorzien, aan de arbeiders voor deze periode werd uitbetaald, tenzij voor zekere categorieën, welke trouwens normaal werkwillig waren;

Overwegende dat het hier een louter wilde staking betrof, waarbij zich als meest frappante uiting het feit voordeed dat de havenarbeiders hoegenaamd niet bij het gewone aanwervingsbureau konden gecontracteerd worden; dat dit feit buiten elke twijfel en betwisting staat;

Overwegende dat zekere personen, welke bepaalde en diverse belangengroepen vertegenwoordigen, gemeend hebben bij omzendbrief hun mening betreffende het karakter dezer beweging aan hun belanghebbenden te moeten mededelen; dat sommigen haar gelijkstellen met de algemene staking en dus overmacht, terwijl anderen haar het karakter van algemene staking en overmacht ontzeggen;

Overwegende dat dergelijke verklaringen niet dienstig zijn ter zake en geen enkele bewijskracht hebben; dat het enkel de rechtbank behoort, bij betwisting tussen partijen, op feitelijke gronden te oordelen over de overmacht en in casu over de onmogelijkheid tot uitvoering;

Overwegende dat de rechtbank vaststelt dat in ieder geval schepen tijdens de kwestieuze periode gelost werden, zelfs voor rekening van andere firma's dan deze welke over voldoende eigen werkvolk beschikten, om het werk normaal door te zetten;

Overwegende dat er dus een theoretische mogelijkheid bestond om werklieden aan te werven, elders dan in het normale aanwervingsbureau, wat in uitzonderingsgevallen toegelaten is;

Overwegende dat dergelijke methode mogelijk grotere kosten met zich brengt doch dat dit geen reden is om haar niet toe te passen; dat het eenvoudige feit dat een uitvoering bijkomende lasten met zich brengt, geen geval van overmacht daarstelt (Laurent : XVI, 26;9 Baudry : I-458; De Page : II, 599);

Overwegende anderzijds dat het echter vaststaat dat de uitvoering normaal onmogelijk was, rekening houdende met de omstandigheden en geldende levensvoorwaarden; dat trouwens de onmogelijkheid reël normaal moet zijn en niet theoretisch absoluut (De Page : II, 602);

Overwegende dat tijdens de kwestieuze periode de onmogelijkheid wel degelijk reël normaal was; dat dit o.m. blijkt uit het feit, dat officiële instanties hiernede rekening hebben gehouden en bij hoge uitzonderingen toegevingen hebben gedaan (kaaigelden); dat in zeer dringende gevallen toevlucht werd genomen tot noodoplossingen (inzetten van legereenheden);

Overwegende trouwens, dat gevallen waar toch gewerkt werd zo uitzonderlijk waren en practisch steeds van bijzondere aard, dat zij geen argumnt vormen tegen de feitelijke algemene ontbreking van werkwilligen; dat de afzonderlijk staande gevallen, gezien hun zeer klein getal of uitzonderlijk karakter aan de algemene toestand van onmogelijkheid zijn karakter van algemeenheid niet ontnemen;

Overwegende dat niet kan beweerd worden dat verweerster een fout zou begaan hebben welke enige aanleiding tot de overmacht zou geweest zijn als dusdanig; dat hij geen enkele daad gesteld heeft welke deze wilde beweging heeft veroorzaakt, uitgebreid of vergezeld;

Overwegende dat de toestand van overmacht door verweerster ingeroepen als bestaande dient beschouwd en aanvaard te worden;

Overwegende echter dat in casu eiseres per schrijven van 9 juni 1955 (aangetekend) aan verweerster meldde dat zijzelf over de mogelijkheid beschikte de goederen te lossen en aanbood zich met deze zaak te gelasten;

Overwegende dat verweerster dit voorstel afwees; dat verweerster hierop vier dagen later terugkwam, doch dat dit laattijdig was, daar men niet kon willen, dat eiseres, welke zich in dergelijke moeilijke omstandigheden op uitzonderlijke wijze inspande, dergelijke aanbiedingen uitzonderlijk lang kon staande houden;

Overwegende dat het als onbillijk voorkomt te zeggen dat het aanbod van eiseres niet ernstig was en deze zelf in de onmogelijkheid verkeerde het uit te voeren; dat hiervan geen bewijs geleverd wordt ter zake en dat het voor verweerster volstaan had, indien zij werkelijk de goederen wilde gelost hebben, dit gedane aanbod te aanvaarden om desgevallend later het niet ernstig karakter ervan op te werpen, wanneer eiseres zich aan de uitvoering niet zou gehouden hebben;

Overwegende dat verweerster dus ten onrechte aanvoert, dat zij in gebreke is gebleven haar verplichting van lossen tijdig uit te voeren daar zij dit niet kon wegens de bestaande toestand van overmacht; dat inderdaad vaststaat dat zij, in de mogelijkheid verkerend om te laten lossen, deze mogelijkheid van de hand wees; dat het dus vaststaat dat zij om andere niet nader omschreven redenen, niet gelost heeft;

Overwegende dat verweerster, hoewel de rechtbank aanneemt dat de toestand van overmacht door haar ingeroepen, bestaande was, deze overmacht niet ter bevrijding kan inroepen, daar zij geen rechtstreekse oorzaak was van de niet-lossing;

Overwegende dat de eis dus gegrond is.

Om deze redenen,

De Rechtbank maakt melding van de toepassing van artikel 2 van de wet van 15 juni 1935;

rechtdoende op tegenspraak, alle andere en tegenstrijdige besluiten verwerpend;

veroordeelt verweerster om aan eiseres te betalen de som van 24.065,95 frank, vermeerderd met de gerechtelijke interesten op 61.143,95 frank vanaf 3 november 1955 tot 22 maart 1956 en vanaf deze datum op 24.065,90 frank; veroordeelt verweerster tot de kosten.

Zegt dat dit vonnis uitvoerbaar zal zijn, behoudens de verwijzing in de kosten niettegenstaande elke veerziening en zonder borg.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 16 mei 1956.

Voorzitter : M. De Bock.

Referendaris : M. K. Van den Bossche.

Advocaten : Mrs R. Jacobs en De Bièvre.

Lig- en overligdagen. — Wilde staking van de havenarbeiders. — Overmacht.

Door overmacht moet worden verstaan een onvoorzienbare en onafwendbare gebeurtenis, die buiten elke fout van de contractant is ontstaan en waardoor de uitvoering van de overeenkomst absoluut onmogelijk is geworden.

Een werkstaking is een geval van overmacht, wanneer zij plotseling tot stand is gekomen en daarenboven een algemeen karakter heeft; in dat geval schorst zij de termijnen voor lig- en overligdagen.

Poelman t/ N.V. Expeditie- en Opslagbedrijf Citex.

Overwegende dat de eis ertoe strekt verweerster te horen veroordelen om aan aanlegster te betalen de som van 27.164,— frank wegens vracht en vergoeding voor lig- en overligdagen; samen met de gerechtelijke interesten en de kosten van het geding;

Overwegende dat verweerster na dagvaarding aan aanlegger betaalde de som van 13.480,— frank; dat aanlegger derhalve zijn eis herleidt tot de som van 14.684,— frank;

Overwegende dat dit bedrag betrekking heeft op lig- en overligdagen voor de periode van 5 juli tot 15 juli 1955;

Overwegende dat het schip « Orchidée » te Antwerpen is aangekomen op 30 juni 1955 en eerst volledig werd gelost op 27 juli 1955;

Overwegende dat verweerster voorhoudt, dat zij haar verplichtingen, voortspruitende uit de bevrachtings-overeenkomst, niet heeft kunnen nakomen tengevolge van overmacht en dat derhalve de gevorderde lig- en overligdagen niet verschuldigd zijn;

Overwegende dat door overmacht dient te worden verstaan: een onvoorzienbare en onafwendbare gebeurtenis, die buiten elke fout van de contractant is ontstaan en waardoor de uitvoering der overeenkomst absoluut onmogelijk is geworden;

Overwegende dat vaststaat dat tijdens de periode van 25 juni tot 15 juli 1955 aan de haven van Antwerpen een werkstaking heerste;

Overwegende dat volgens een algemeen heersende rechtsleer en rechtspraak de werkstaking een geval van heirkraft uitmaakt en derhalve de termijnen voor lig- en overligdagen schorst, wanneer zij plotseling tot stand is gekomen en daarenboven een algemeen karakter heeft;

Overwegende dat de staking van 1955 al deze kenmerken vertoonde;

Overwegende dat vooreerst vaststaat dat het een « wilde » staking betrof, waartoe door enkele elementen buiten de goedkeuring en erkenning der gevestigde syndicaten werd aangespoord zonder inachtneming van

enige vooropzeg tussen werknemer en werkgever; dat zij plotseling ontstond en onvoorzienbaar was;

Overwegende dat daarenboven de werkstaking vanaf 27 juni tot 15 juni 1955 algemeen was, dat inderdaad tijdens deze periode geen enkel havenarbeider in het gewone daartoe bestemd lokaal is aangeworven geweest; dat de bedreigingen door de stakingsaanhitters tegen de werkwilligen geuit een aanwerving op normale en regelmatige wijze absoluut onmogelijk hebben gemaakt; dat de mededelingen uitgaande van de Kamer van Koophandel, de Antwerpse Scheepvaartvereniging en de Vereniging der Expeditie- en Opslagbedrijven, alsook de dagelijkse verslagen verschenen in de lokale pers duidelijk op het algemeen karakter der werkstaking wijzen; dat in dringende en bijzondere gevallen (bederfelijke goederen, voedingswaren, enz.) beroep werd gedaan op het leger om noodlossingen uit te voeren;

Overwegende dat weliswaar tijdens de kwestieuze periode, doch in uitzonderlijke gevallen, schepen door burgerlijke werkwilligen werden gelost; dat sommige firma's noodmiddelen konden aanwenden om tot het lossen van schepen over te gaan; dat zij ofwel beroep deden op eigen personeel ofwel erin gelukten het buiten het gewone aanwervingsbureau enkele arbeiders vrij aan te werven; dat nochtans deze uitzonderlijke gevallen geenszins het algemeen karakter aan de werkstaking ontnemen (cfr. Hof van Beroep Brussel, 28 oktober 1931, J.P.A. 337);

Overwegende dat bij toepassing van artikel 1148 B. W. er geen aanleiding bestaat tot schadevergoeding wegens overmacht tijdens de periode van 27 juni 1955 tot 15 juli 1955;

Overwegende dat dienvolgens de eis ongegrond is;

Om deze redenen,

De Rechtbank, gelet op artikelen 2, 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935, op het gebruik der talen in gerechtszaken, vonnissende bij tegenspraak, alle verdere of tegenstrijdige besluiten, verwerpend, verklaart de eis ontvankelijk, doch ongegrond, wijst aanlegger af van zijn eis; verwijst aanlegger in de kosten van het geding, tot heden aan de zijde van verweerster begroot op

MEDEDELINGEN

Problemen in verband met de bescherming van de jeugdige delinquenten en onaangepasten

Op maandag 25 juni 1956, te 15 u., werd in de grote zaal van het Paleis der Academiën te Brussel een Academische zitting gehouden. Ze werd gehouden onder het Voorzitterschap van de Minister van Justitie, onze Antwerpse Confrater Mr. Albert Lilar, en was gewijd aan de problemen in verband met de bescherming van de jeugdige delinquenten en onaangepasten.

Om blijk te geven van zijn belangstelling voor deze problemen, had het Z. M. de Koning behaagd deze Academische zitting met zijn hoge aanwezigheid te vereren. Voor allen die zich met deze problemen bezighouden en er zich om bekommeren, moet deze blijk van hoge waardering een aanmoediging en tevens een aansporing zijn om zich verder aan de jeugdige delinquenten en onaangepasten te wijden.

Ook Z. E. Kardinaal van Roey, Aartsbisschop van Mechelen, vereerde deze hoge vergadering met zijn aanwezigheid.

Het zou onbegonnen werk zijn, de hoge personaliteiten, die op de Academische zitting waren uitgenodigd en dezelfde bijwoonden te vermelden. Aan de ene zijde, zeer talrijke Magistraten bij het Hof van Verbreking, bij de Hoven van Beroep en bij de Rechtbanken van eerste aanleg, onder leiding van hun Eerste Voorzitter, of hun Voorzitters. Niet minder talrijk waren de Vrederechters uit de verschillende delen van het land, die aan de uitnodiging van de Minister van Justitie een gunstig gevolg hadden gegeven.

Verschiedende Stafhouders van het land werden opgemerkt, o.m. Stafhouder Mr. Van Reepinghen, Stafhouder Mr. Van Der Donckt, Stafhouder Mr. Lam-

bert, Stafhouders Mrs. Van Hal, Colmant, De Wulf, Nobels, De Schrijver. Ook de Voorzitter van het Verbond der Belgische Advocaten, Mr. R. Van Roye, omringd door verschillende leden van het Bureau, werd opgemerkt. Anderzijds woonden zeer talrijke leden van Beschermingscomité's en Verenigingen die zich met kinderbescherming onledig houden de Academische zitting bij.

Deze laatste ving zeer stipt om 3 u. aan.

De Minister van Justitie, Mr. A. Lilar, verwelkomde achtereenvolgens in het Frans en in het Nederlands Z. M. de Koning en herinnerde zeer gelukkig aan de menigvuldige tussenkomsten in het verleden van onze Dynastie ten voordele van de ongelukkige en onaangepaste jeugd.

In zijn merkwaaardige uiteenzetting behandelde de Minister enkele actuele vraagstukken in verband met de kinderbescherming. Hij begon met de oprichting te Wauthier-Braine de 25e november 1955 van een nieuwe instelling in herinnering te brengen. In deze mooie gemeente van Waals Brabant werd alsdan een proefneming begonnen. Vijftien kinderen onder de leiding van een ambtenaar namen hun intrek in een groot kasteel, omgeven door een park van 12 ha., maar zonder hoge muren of tralies. De grondslag van de opvoeding aan deze kinderen verstrekt, is het vertrouwen in dezelfde gesteld. Er wordt naar gestreefd een menselijke atmosfeer in het leven te roepen. Nog geen maand na de opening van het huis, werden de 15 kinderen toegelaten om bij hun families de Kerstdagen door te brengen. De enige belofte die ze behoorden af te leggen, was zich goed te gedragen en terug te komen. Na drie dagen kwamen allen, zonder één uitzondering, weder. In april 1956, met Pasen, werd dezelfde proefneming, met dezelfde uitslag herhaald.

Terwijl in Wauthier-Braine deze proef werd genomen, verliet de 28e februari 1956 in St-Hubert de laatste leerling de aldaar sinds jaren bestaande instelling. Een oud tijdvak werd afgesloten en een nieuw aangevangen.

Te Jumet werd een huis geopend, waarin kinderen van 9 tot 15 jaar zijn ondergebracht. De leerlingen wonen de gemeenteschool bij en wedijveren met de andere kinderen om de eerste plaatsen in de studies te bekomen.

Andere inrichtingen zullen volgen.

Aan de jeugdige delinquenten en onaangepasten, meestentijds slachtoffers van hun familiaal en hun sociaal midden, behoren de beste zorgen te worden besteed.

Wanneer in 1912 vooral bij de schuldige ouders de oorzaken van deze jeugdige delinquentie werd gezocht en men het heil in de ontzetting van de ouderlijke macht meende te hebben gevonden, is de Minister van oordeel dat er thans bijzonder behoort te worden naar gestreefd de jeugdige delinquentie te voorkomen. Nieuwe gerechtelijke organismen behoren daartoe in het leven te worden geroepen, ten einde de ouders te helpen die om bijstand verzoeken en raad wensen te bekomen.

Niet na het misdrijf, maar vóór het misdrijf, behoren de openbare besturen in te grijpen. De repressieve geest, die de kinderbescherming tot hiertoe al te zeer beheerste, dient plaats te maken voor een meer positieve en curatieve geest.

In het belang van de kinderen, van hun ouders, en ter bescherming van de maatschappij, behoort er te worden opgetreden. De Kinderrechtbanken en de Parketten moeten zich tot de Beschermingscomité's en de Kantonale Voogdijraden wenden. Er dient beroep te worden gedaan op al de hulpmiddelen van de moderne

wetenschap, op de psychiaters en de psychologen, op de maatschappelijke assistenten. In ploegverband behoren deze medewerkers van het Gerecht op te treden. De actiemogelijkheden worden soepelder en meer verscheiden. Wanneer vroeger in de ontzetting het heil werd gezocht, zal dit thans worden gevonden in de opvoedende bijstand en in een zekere voogdij van de Vrederechter. Nieuwe maatregelen zullen worden getroffen, want het getal kinderen, waarvoor behoort te worden gezorgd, blijft vrij talrijk. Op 1 januari 1956 waren er 6.000.

De thans, op het terrein van de jeugdige delinquenten en onaangepasten, bedrijvige instellingen moeten heraangepast en verbeterd worden. De instellingen moeten in staat worden gesteld om de materiële voorwaarden van het verblijf in hun midden te verbeteren. Zonder in het minst de vrijheid van de verschillende opvoedingssystemen in het gedrang te brengen, moeten de verschillende gestichten elkander aanvullen en vervolledigen. Waar thans in sommige instellingen te weinig, en in andere te veel plaats is, moet er meer orde komen. Het persoonlijk initiatief zal beschermd worden, nieuwe instellingen zullen worden opgericht.

Naast de instelling te Wauthier-Braine zal binnenkort te Brugge een inrichting voor jonge meisjes tot stand komen.

Met een dringende oproep tot allen, besluit de Minister zijn merkwaaardige uiteenzetting. Hij herinnert er aan dat honderden, mannen en vrouwen, in dit land zich met al hun goede wil ter beschikking van de jeugdige delinquenten en onaangepasten hebben gesteld. De Natie is verantwoordelijk voor deze jeugd. Al die ijver, al die toewijding zullen evenwel zonder uitslag blijven, indien de medewerking van deze jeugdige delinquenten en onaangepasten zelf niet wordt bekomen. In de nieuwe geest, waarin het werk thans is opgevat, zal deze medewerking worden bereikt.

De Minister van Justitie oogstte bij de hoge vergadering een geestdriftige bijval.

Achtereenvolgens had de Minister in het Frans en in het Nederlands gesproken.

Na een kort muzikaal intermezzo, werd het woord verleend aan de Raadsheer in het Hof van Beroep te Brussel, dhr Paul de la Vallée-Poussin, Voorzitter van de Koninklijke Commissie der Beschermingscomité's.

Na op zijn beurt herinnerd te hebben aan de herhaalde blijken van bekommernis onzer Koningen om het lot onzer ongelukkige jeugd, en inzonderheid van Z. M. Koning Baudewijn, wijdt dhr Paul de la Vallée-Poussin uit over de taak van de Beschermingscomité's, die vooral zorg dragen voor de kinderen wier ouders werden ontzet uit de ouderlijke macht. In de Familieraden kunnen over het algemeen de voogden niet worden gevonden: de leden van de familie zijn inderdaad vaak niet veel beter dan de ontzette ouders zelf. De voogden moeten dan ook elders worden gezocht. Zij worden gevonden onder de leden van de Beschermingscomité's. Deze voogden zijn niet alleen verantwoordelijk voor het stoffelijk, maar ook voor het geestelijk welzijn van hun pleegkinderen. Zij moeten zorgen voor het onderwijs van dezelfde: het lager onderwijs, het beroepsonderwijs, het hoger onderwijs, zelfs het Universitair onderwijs.

De werking van deze lokale Beschermingscomité's wordt door de arrondissementale comité's ondersteund en de werking van al deze Comité's in het land wordt overkoepeld door de Koninklijke Commissie der Beschermingscomité's.

Deze Comité's mogen op de actieve medewerking van de Parketten rekenen, alsmede op die van de ver-

schillende organismen tot bescherming van de Jeugd. Dhr Paul de la Vallée-Poussin beëindigt zijn uiteenzetting, waarvan een deel in het Nederlands, en een ander deel in, het Frans werd gegeven, met een dringende oproep ten behoeve van een algemene zedelijke verbetering en hij biedt daartoe de medewerking van de Beschermingscomité's aan.

Na het slot van deze rede, wordt de Voorzitter van de Koninklijke Commissie der Beschermingscomité's warm toegejuicht.

Als laatste spreekster op deze Academische zitting, trad Mejuffrouw Aimée Racine, hoogleraar aan de Vrije Universiteit te Brussel, op. Niemand was mischien meer bevoegd dan zij, wijl zij verslaggever is van het Instituut Solvay voor de studiën betreffende de jeugdige delinquenten. Zij behandelde de « Noodzakelijkheid van een wetenschappelijk onderzoek ».

Ook zij sprak achtereenvolgens in de beide landstalen.

Door talrijke voorbeelden toonde ze de noodzakelijkheid van een wetenschappelijk onderzoek in verband met de jeugdige delinquenten aan. De oorzaken, de vormen, de tekenen, de ontwikkeling van de jeugdige delinquentie behoren te worden nagegaan en opgespoord. De middelen om toegang tot deze jeugd te bekomen, moeten niet alleen gezocht, maar gevonden worden, ten einde ten slotte de heilmiddelen te ontdekken.

Tijdens de oorlogen wordt er een toenemen van de delinquentie waargenomen. In de na-oorlogse periode maken we een teruggang mede, maar het vroegere stadium wordt ongelukkig nooit meer bereikt, zodat de jeugdige delinquenten ten slotte talrijker blijven.

Eveneens wordt vastgesteld dat de ontzettingen uit de ouderlijke macht toenemen. De vraag kan evenwel worden gesteld, of de oorzaken tot ontzetting uitbreiding nemen, ofwel dat dezelfde thans gemakkelijker worden opgespoord en achterhaald.

Het wetenschappelijk onderzoek in verband met de jeugdige delinquenten toont aan dat zekere sociale groepen, meer vatbaar blijken te wezen dan andere, terwijl op zeker ogenblikken bepaalde groepen, tot dan toe onaangetast, worden getroffen. In bepaalde streken is de misdadigheid groter dan in andere. Over wetenschappelijk onderzoeksmateriaal beschikken we op het ogenblik omzeggens niet. De laatste enquesten welke op het nationaal plan werden gehouden dateren van meer dan 25 jaar geleden. Het enige materiaal waarover we thans beschikken, wordt gevonden in de verschillende onderzoeken, waartoe de leerlingen van de maatschappelijke scholen overgaan. De uiteenzetting van Mej. Aimée Racine toont aan, dat dringend tot een meer wetenschappelijk onderzoek van de problemen die door de jeugdige delinquenten en onaanangepasten worden gesteld, dient te worden overgegaan.

Na deze warme toegejuichte uiteenzetting, verklaart de Minister van Justitie de Academische zitting voor geheven.

Na het spelen van de « Brabançonne » en geestdriftig toegejuicht door de rechtstaande Vergadering, trekt de Koning zich terug en verlaten de genodigden het Paleis der Academiën, opgetogen met wat hun werd medegedeeld en in de hoop dat de zo ingewikkelde problemen in verband met de bescherming van de jeugdige delinquenten en onaanangepasten in de toekomst een betere oplossing zullen bekomen, dan zulks in het verleden het geval geweest is.

E. O.

BALIELEVEN

BALIE VAN ANTWERPEN

De Raad der Orde bij de Balie te Antwerpen heeft de onderstaande beslissingen aan de confraters der Antwerpse Balie doen toekomen.

* * *

Beslissing van 10 oktober 1955.

Overleggen van tussen advocaten gevoerde briefwisseling.

De briefwisseling onzer advocaten is van streng vertrouwelijke aard; in principe mag zij dus niet voor de Rechtbanken en Hoven ingeroepen noch overgelegd worden, tenzij verzender en bestemming het daarover op voorhand en uitdrukkelijk eens geworden zijn.

Deze regeling behelst uitzondering :

- 1) Wanneer de per brief gevoerde onderhandelingen geleid hebben tot een formeel accoord, waarin noch voorbehoud noch beperking voorkomen.
- 2) Wanneer de brieven van een advocaat aan zijn confrater een verklaring inhouden die de cliënt gevraagd heeft zonder voorbehoud aan de tegenstrever mede te delen, wanneer deze brieven uitdrukkelijk hun officieel karakter vermelden of als officieel bestempeld worden, en op voorwaarde dat de bestemming deze brieven ontvangen en aanvaard heeft als zijnde niet-vertrouwelijk.

Alleszins zal, tenzij uitdrukkelijk en op voorhand tot stand gekomen accoord tussen advocaten, hun briefwisseling nooit mogen gebezigd worden zonder voorafgaande machtiging van de Stafhouder.

Beslissing van 10 oktober 1955.

Advocaten als beheerders en commissarissen in handelsvennootschappen.

De Raad der Orde beslist :

Artikel 1. — De advocaten ingeschreven op de Tabel van de Orde minstens sedert tien jaar, mogen, in de hierna opgegeven voorwaarden, een mandaat van beheerder in een vennootschap of in een vereniging met winstbejag aanvaarden, met uitsluiting van het ambt van afgevaardigde-beheerder, beheerder-directeur of beheerder-zaakvoerder, indien de uitoefening van dit mandaat verenigbaar is met het volbrengen der beroepsplichten, de waardigheid, de kiesheid en de onafhankelijkheid aan de leden der Balie opgelegd.

Tegelijkertijd mogen niet meer dan drie mandaten aanvaard worden.

Artikel 2. — De advocaten zullen de Stafhouder schriftelijk kennis geven van het aanbod dat hun van dergelijk mandaat wordt gedaan. Tevens zullen zij aan het Hoofd van de Orde een exemplaar der statuten van de vennootschap laten geworden en gebeurlijk een afschrift van de laatste balans, voorlaatste en/of derde balans.

Het ambt van beheerder mag niet uitgeoefend worden zonder voorafgaande schriftelijke instemming van de Stafhouder.

Artikel 3. — De Raad der Orde mag, na onderzoek, ten uitzonderlijke titel afwijkingen toestaan aan de anciënniteitsvoorwaarden en aan de beperking van het aantal der mandaten voorzien bij artikel 1, indien deze afwijkingen dringend noodzakelijk zijn om belangrijke wettige, morele of materiële belangen te beschermen, indien zij verenigbaar zijn met de beroepsplichten van de advocaat en tegen de regels der Orde niet indruisen.

Artikel 4. — De advocaten aan wie het ambt van commissaris in een handelsvennootschap aangeboden wordt zullen zich moeten gedragen naar de bepalingen die in voorafgaande artikelen 1, 2 en 3 voorkomen.

Artikel 5. — Een advocaat mag noch voor de Hoven en rechtbanken noch voor scheidsrechters verschijnen voor een vennootschap waarvan hij beheerder of commissaris is, noch voor deze vennootschap pleiten.

Artikel 6. — Onverminderd de toepassing van artikel 2 mogen de advocaten de mandaten van beheerder en commissarissen, welke zij bekleden krachtens vroegere beschikkingen en machtigingen, behouden.

Beslissing van 10 oktober 1955.

Aanwezigheid van advocaten in de raad van beheer en in de algemene vergaderingen van handelsvennootschappen.

Het is aan de advocaat der vennootschap geoorloofd de vergaderingen van de raad van beheer bij te wonen om er tussen te komen in betwistingen, en advies uit te brengen nopens aangelegenheden van juridische aard.

Aan de advocaten is het toegelaten een algemene vergadering van aandeelhouders bij te wonen, hetzij als raadsman van de vennootschap, hetzij als raadsman van een aandeelhouder of van een groep aandeelhouders, wanneer zijn optreden gevraagd wordt in verband met moeilijkheden van juridische aard.

Indien aan de advocaat van aandeelhouder(s) geweigerd wordt de zitting en/of de vergadering bij te wonen, is de advocaat der vennootschap verplicht, uit confraterneel gevoel zich terug te trekken.

Vanzelfsprekend moet elke advocaat steeds blijken van gepaste matigheid in de besprekingen, zich onthouden tussen te komen wanneer er discussies ontstaan nopens rivaliteiten, en zich nooit mengen in persoonlijke krakelen.

Beslissing van 15 december 1955.

Ereloon dat aan ambtshalve optredende stagiaires verschuldigd kan worden voor bijstand van militairen in Krijgshoven en Krijgsraden.

- 1) Aan militairen die hun diensttijd volbrengen en in het algemeen als onvermogen worden beschouwd, mag door stagiaires ambtshalve belast met hun verdediging voor de Krijgsjurisdicties, geen provisie op ereloon en evenmin ereloon gevraagd worden.
- 2) In alle gevallen mag spontaan aangeboden ereloon in ontvangst genomen worden, echter onder controle van de Voorzitters van het Bureau voor Kosteloze Rechtsbijstand.
- 3) Aan beroepsmilitairen (officieren, onderofficieren en manschappen) mag door ambtshalve optredende stagiaires wel provisie op ereloon alsook ereloon gevraagd worden, doch na voorafgaande taxatie door de Voorzitters van het Bureau voor Kosteloze Rechtsbijstand.

Beslissing van 9 januari 1956.

Kosten van expeditie van vonnis.

De Raad beslist dat de raadsman van de winnende partij gerechtigd is, onmiddellijk na uitspraak van een vonnis, de grosse te lichten en de kosten ervan door de tegenpartij te doen betalen.

Beslissing van 12 februari 1951.

Publicaties

Het is aan een advocaat niet geoorloofd consultaties te geven via een courant of andere tijdschriften.

Beschouwingen van juridische aard publiceren is op zichzelf niet laakbaar en daartegen dient geen verbod opgelegd te worden. De advocaat moet echter vermijden dat zijn publicaties met loutere reclame doeleinden zouden kunnen gelijkgesteld of zelfs verward worden.

Beslissing van 16 februari 1948 en 22 mei 1956.

Associaties tussen advocaten.

Voortaan wordt aan de leden der Balie van Antwerpen toegelaten het beroep uit te oefenen in vennootschap met andere confraters derzelfde Balie, zonder dat zulke vereniging enigszins de vorm of zelfs ook niet het karakter van handelsvennootschap of onderneming zou aannemen, en ook mits de hiernabepaalde voorwaarden :

1. De toelating wordt verleend door de Heer Stafhouder, die desnoods de Raad der Orde zal raadplegen.
2. De toelatingen worden niet verleend aan confraters die niet minstens vijf jaar op de Tabel der Orde ingeschreven zijn. Nochtans kunnen uitzonderingen gemaakt worden indien het gaat om een associatie tussen vader en zoon en/of broeders.
3. Het staat ten allen tijde de Tuchtraad vrij de verleende toelating in te trekken, door een gemotiveerde beslissing, na de belanghebbenden gehoord te hebben.
4. Deze vennootschap mag niet meer dan vijf vennoten tellen behoudens uitzonderingen die in speciale gevallen zullen onderzocht worden b.v. wegens familieredenen. Nooit mag een advocaat deel uitmaken van meer dan één vennootschap.
5. Voorafgaandelijk aan alle toelating dient de overeenkomst aan de Heer Stafhouder ter goedkeuring voorgelegd te worden; zijn eventuele richtlijnen zullen nageleefd worden.
6. Om goedgekeurd te worden zal de overeenkomst de volgende bepalingen verplichtend behelzen :
 - a) de vennoten zullen zich onthouden op te treden als advocaat, ten voordele van een partij waarvan de belangen strijdig zouden zijn of worden met deze van een cliënt van een andere vennoot;
 - b) indien een der leden geschorst wordt, zal hij van rechtswege ophouden deel uit te maken van de vennootschap en kan hij erin nooit meer worden opgenomen. De advocaat die om deze reden, of wegens zijn schrapping, verplicht is uit een vennootschap te treden, zal op geen andere rechten kunnen aanspraak maken als op deze die hem verworven waren op het ogenblik zijner uitsluiting of afschrijving;
 - c) de geschillen tussen vennoten, inbegrepen de aanvragen tot ontbinding wegens tekortkomingen aan hetgeen bij de overeenkomst bepaald werd of wegens meningsverschil tussen de vennoten, zullen in laatste aanleg door de Stafhouder of door de door hem aangestelde scheidsrechter beslecht worden;
 - d) in geval van ontbinding zal de verdeling der bundels uitsluitend geregeld worden naar de wens der cliënten. In geval de vennoten beroep zouden doen op één of meerdere vereffenaars, zullen dezen door de Stafhouder benoemd worden.

7. Op brieven mogen de namen der verenigde advocaten voorkomen, doch afzonderlijk en zonder een maatschappelijke benaming te vermelden. Zelfde conditie voor de naamplaten die afzonderlijk dienen gehouden.
8. In betrekkingen met hun respectievelijke cliënten zal elk der verenigde advocaten in eigen naam handelen alsof hij afzonderlijk het beroep uitoefent. De brieven, raadplegingen of akten zullen eventueel loco de andere vennoot ondertekend worden.

Beslissing van 18 februari 1952.

Afrekening

De Raad beslist dat het gepast voorkomt dat een confrater die bij toepassing van art. 422 van W.B.R. tot betekening van een vonnis doet overgaan, zijn tegenstrever daarvan tijdig op de hoogte bringe.

Het is immers ook een principe van elementaire fair-play alsook van oprechte confraterniteit dat, na geveeld vonnis, de advocaat vooreerst zijn tegenstrever verwittige en aan deze laatste de afrekening mededele vooraleer een deurwaarder te belasten met de betekening der grosse van het vonnis en met de uitvoeringsmaatregelen.

Beslissing van 9 april 1956.

Bijzondere tegenverzekering

Overwegende dat aan de Raad der Orde de vraag wordt gesteld of een advocaat optreden mag op verzoek van een maatschappij die met haar verzekerden een contract heeft gesloten van bijzondere tegenverzekering;

Aangezien dit contract tot op heden beperkt blijft tot de verzekering van de kosten van processen gevoerd naar aanleiding van verkeersovertredingen of ongevallen;

Dat door dit contract de verzekeringsmaatschappij tegen betaling van een premie de kosten op zich neemt van verdediging van haar verzekerde voor de rechtsmachten, hierin begrepen het ereloon van de aan te stellen advocaat;

Dat wanneer dit contract een beding vormt van een hoofdcontract van verzekering van verantwoordelijkheid tegenover derden, er geen aanleiding schijnt te bestaan om een wijziging te brengen aan de traditionele regel volgens dewelke een advocaat door de verzekeringsmaatschappij mag aangesteld worden ten einde haar belangen te verdedigen;

Dat het hier enkel past eraan te herinneren dat de advocaat eerst nauwgezet moet nagaan of er geen tegenstrijdigheid bestaat of bestaan kan tussen de belangen van zijn cliënte, de verzekeringsmaatschappij, en deze van haar verzekerde;

Dat hij in dit geval onmiddellijk én de verzekerde, én de verzekeringsmaatschappij hiervan op de hoogte moet stellen, en aan de verzekerde moet herinneren dat hij gezien deze tegenstrijdigheid ofwel keuze moet doen van een andere raadsman, ofwel zich persoonlijk verdedigen;

Aangezien wanneer de overeenkomst van bijzondere tegenverzekering onafhankelijk is van iedere overeenkomst van verzekering van verantwoordelijkheid, de advocaat slechts optreden mag wanneer de verzekeringsovereenkomst op effectieve wijze de vrije keuze van de raadsman aan de verzekerde overlaat;

Aangezien inderdaad het tegen de fundamentele principes van de uitoefening van het beroep van advocaat zou indruisen dat de keuze van de raadsman aan de beslissing van een derde zou overgelaten worden;

Dat het derhalve past dat de advocaat die, hetzij een bundel ontvangt van de verzekeringsmaatschappij, ofwel het bezoek ontvangt van de verzekerde op aanbeveling van deze maatschappij — behoudens gevallen van hoogdringendheid waarin dit onmogelijk zou zijn — aan de verzekerde zou herinneren dat hij volgens de verzekeringsovereenkomst vrij zijn raadsman kiezen mag;

Overwegende dat vanzelfsprekend de advocaat zijn ereloon in ieder geval vrijelijk volgens de geldende principes zal vaststellen;

Overwegende dat de Raad der Orde geen kennis heeft van overeenkomsten van bijzondere tegenverzekering die een ander voorwerp zouden hebben als de verdediging inzake verkeersongevallen;

Dat hij ook wanneer de verzekeringsovereenkomst vrije keuze van de raadsman aan de verzekerde laat, geen kennis heeft van misbruiken waaraan deze overeenkomst aanleiding zou hebben gegeven en niet gevat werd van klachten desaangaande;

Dat de huidige beslissing dan ook in ieder geval beperkt blijft tot de hierboven beschreven overeenkomsten van bijzondere tegenverzekering;

Om deze redenen :

De Raad der Orde van de Balie van Antwerpen, na erover beraadslaagd te hebben, beslist :

- 1) Het is aan de advocaat toegelaten met de verdediging van een verzekerde door de verzekeringsmaatschappij gelast te worden wanneer de bijzondere tegenverzekering een aanhangsel is van een hoofdovereenkomst van verzekering van verantwoordelijkheid tegenover derden;
Er wordt nochtans aan de advocaat door een verzekeringsmaatschappij in dergelijke omstandigheden aangesteld, herinnerd aan de traditionele regels van kiesheid die hem verplichten nauwkeurig na te gaan of er geen tegenstrijdigheid van belangen ontstaan is of kan ontstaan tussen verzekerde en verzekeringsmaatschappij;
- 2) Op voorwaarde dat de vrije keuze van de raadsman op effectieve wijze door de verzekeringsmaatschappij aan de verzekerde gewaarborgd worde, is het aan de advocaat toegelaten op te treden als verdediger van een verzekerde op aanbeveling of aanstelling door een verzekeringsmaatschappij die met haar verzekerde een onafhankelijk contract van bijzondere tegenverzekering heeft gesloten;
In dit geval is het nochtans aan de advocaat geboden, vóór de aanvaarding van de opdracht, behoudens de gevallen van onmogelijkheid wegens hoogdringendheid, de verzekerde schriftelijk er aan te herinneren dat hij de vrije keuze heeft van zijn raadsman.

Beslissing van 7 mei 1956.

Gebruik van de benaming « Cabinet van Mr X... » door de medewerker van een advocaat, n.l. in geval van overlijden van deze advocaat.

Het gebruik dezer benaming kan slechts geoorloofd worden gedurende een beperkte tijdspanne.

Dezelfde regel geldt ten overstaan van weggelaten advocaten.

Tenzij kenschetsend misbruik dat tot tuchtsancties aanleiding zou geven, mogen de overheden der Orde niet tussenkomen in de aanstelling van een advocaat die tot likwidatie van het kabinet van een afgestorven of weggelaten confrater moet overgaan.

Beslissingen van 7 mei 1956.

Zijn advocaten die een gerechtelijke opdracht vervullen (curator van faillissementen, enz.) in de uitoefening van het ambt, aan de tucht der Balie onttrokken?

Principeel mag aangenomen worden dat bedoelde advocaten, wat de uitoefening der prestaties in het kader der hun opgedragen plichten betreft, zich niet te rechtvaardigen hebben tegenover de Tuchtoverheid der Balie, maar dat zij, om reden dat zij advocaat zijn en blijven, aan de Tucht der Balie onderworpen zijn in de mate waarin bij het waarnemen van hun ambt, zij te kort zouden gebleven zijn aan de regelen van rechtschapenheid, van schranderheid en van hoffelijkheid die onafscheidbaar zijn van de hoedanigheid van advocaat.

Beslissing van 7 mei 1956.

Mogen advocaten-parlementsleden door bericht in de dagbladen bekend maken de plaats, datum en uur waarop zij aan hun kiezers audiëntie verlenen?

De advocaten die een openbaar mandaat uitoefenen moeten zich streng onthouden, hetzij via de pers, hetzij door een ander middel, bekend te maken dat zij hun kiezers zullen gehoor vergunnen aan een adres waar hun cabinet van advocaat gevestigd is, of waar ook, met of zonder vermelding van hun hoedanigheid van advocaat.

Meer in het algemeen moeten zij zich onthouden als advocaat op te treden en te handelen of van hun hoedanigheid van advocaat gebruik te maken, in alle takken hunner bedrijvigheid die betrekking hebben tot de uitoefening van hun publiek mandaat of daarmee rechtstreeks of onrechtstreeks verband houden.

De Raad handhaaft de beslissing genomen in zitting van 28 mei 1937, waarvan de tekst volgt:

Overwegende dat het gebleken is aan de Raad der Orde der Balie van Antwerpen dat zekere verenigingen periodieke vergaderingen beleggen op bepaalde uren in hun lokaal, waar advocaten de personen ontvangen die zich aanbieden, hun consultaties verstrekken en hun gebeurlijk nadien rechtskundige bijstand verlenen;

Overwegende dat deze handelingen strijdig zijn met de beroepsregels der Balie;

Dat de advocaat die aldus spreekuren houdt en consultaties verstrekt op zitdagen gehouden elders dan in zijn cabinet, ten opzichte van degenen die hem daar komen raadplegen de waardigheid en het gezag mist welke vereist zijn om zijn beroep doelmatig uit te oefenen;

Overwegende dat ten onrechte zou aangevoerd worden dat uitzondering moet gemaakt worden voor advocaten, politieke mandatarissen, omdat deze voeling moeten houden met hun kiezers en er belang bij hebben zitdagen te houden om aan hun kiezers administratieve of politieke inlichtingen te verschaffen; dat de grens tussen bestuurlijke en politieke raadgevingen enerzijds, juridische bijstand anderzijds, steeds zeer onduidelijk is en dat het houden van zitdagen waar de advocaat louter bestuurlijke en politieke inlichtingen zou verstrekken als politiek mandataris onvermijdelijk tot misbruiken aanleiding moet geven; dat het trouwens de advocaat politiek mandataris vrij staat in zijn cabinet alle raadplegingen te verlenen aan zijn partijgenoten, zowel op juridisch als op

administratief en politiek gebied, mits inachtneming der beroepsregelen der Balie.

Om deze redenen:

Besluit de Tuchtraad dat het niet toegelaten is aan de leden der Balie spreekuren te houden en raadgevingen te verstrekken op zitdagen gehouden buiten hun cabinet.

Herinschrijving op de Tabel der Orde of op de lijst der stagiaires van advocaten die geschrapt of weggelaten werden.

In geval een advocaat die geschrapt of weggelaten werd om inschrijving bij de Antwerpse Balie verzoekt, zullen de disciplinaire overheden bij dewelke de aanvraag ingediend werd, vooraleer welkdanige beslissing te nemen, informaties inwinnen bij de Raad der Orde van de Balie waarvan impetrant vooreerst deel uitmaakte.

Unificatie der voorwaarden aan dewelke het verlenen van de titel van Ere-advocaat onderworpen moet worden.

De te Brussel op 17 maart 1956 bijeengekomen stafhouders hebben het artikel 34 van het Reglement van inwendige orde der Brusselse Balie beaamd.

Dit artikel luidt als volgt:

«De Raad beslist oppermachtig nopens de aanvragen tot dragen van de titel van ere-advocaat».

Buiten de gevallen van aan de Balie uitzonderlijk bewezen diensten die in het proces-verbaal zullen vermeld worden, verleent hij de gunst slechts aan advocaten die sedert minstens tien jaar op de Tabel der Orde ingeschreven zijn.

Geen enkel verzoek wordt ingewilligd zonder voorafgaand onderzoek omtrent de beroepsactiviteit van de impetrant toen hij balielid was en omtrent zijn handelingen nadat hij de Balie verlaten heeft.

In elk geval moet de advocaat aan wie de titel van ere-advocaat verleend wordt, zich schriftelijk en op zijn erewoord verbinden:

- 1° geen enkele daad te stellen die met de uitoefening van advocaat verband houdt, daarin begrepen de consultatie;
- 2° nooit gebruik te maken van de titel «advocaat» doch enkel van «ere-advocaat» te dragen; in geen enkel geval van deze laatste titel gebruik te maken bij de uitoefening van een met winstbejag uitgeoefende bedrijvigheid; de titel van ere-advocaat niet op de gevel van zijn woning aan te brengen;
- 3° van de titel «advocaat» geen door het K.B. dd. 19 augustus 1889 verboden gebruik te maken, naar de schikking die toepasselijk is op personen die de bedrijvigheid van zaakwaarnemer uitoefenen of uitgeoefend hebben;
- 4° de door de Raad der Orde vastgelegde jaarlijkse bijdrage te betalen.

Eraan wordt herinnerd dat het in het openbaar en wederrechtelijk dragen van de titel «advocaat» onder toepassing der strafwet valt. (Art. 2 der wet van 30 augustus 1913.)

De Raad der Orde van de Antwerpse Balie is het eens met de bewoording van art. 34 van het Reglement van inwendige orde der Brusselse Balie, met uitzondering van het opgelegd minimum van tien jaar inschrijving op de Tabel der Orde.

Volgens beslissing dd. 18 december 1941 waarin de Raad volhardt werd deze tienjarige termijn afgeschaft hetgeen toelaat in elk speciaal geval naar goedgevoelen en behoren, het gepast besluit te nemen.

Herinschrijving van ere-magistraten en van op rust gestelde ambtenaren.

De Raad beslist dat er in principe geen reden bestaat om tot herinschrijving over te gaan daar belanghebbenden, door de bestendige uitoefening hunner activiteit, hun beroepsleven buiten de Balie hebben georiënteerd.

Beslissingen van 7 mei 1956.

1. Een advocaat mag noch voor noch tegen een vennootschap pleiten waarvan hij beheerder of commissaris is.

In onderhavig geval mag hij geen medewerker of stagiaire doen pleiten in zijn plaats, noch pro toto noch pro parte het ereloon opstrijken dat voor de tussenkomst van zijn plaatsvervanger verschuldigd zou zijn.

2. Een advocaat mag niet tegen een medewerker pleiten wanneer deze een bezoldiging ontvangt uitsluitend of gedeeltelijk berekend volgens een percent op de globale erelonen van de advocaatpatroon.

3. Een accoord tussen advocaten waarbij een doorlopende samenwerking met verdeling van de erelonen wordt overeengekomen, moet niet aan de goedkeuring van de Stafhouder onderworpen worden.

De voorafgaande goedkeuring van de Stafhouder moet slechts aangevraagd worden wanneer een associatie tussen advocaten gesticht wordt.

4. Wanneer een advocaat verzocht wordt iemand te dagvaarden voor wie hij reeds andere zaken gepleit heeft — vanzelfsprekend beëindigde zaken want men pleit niet tezelfdertijd verschillende zaken, éénmaal voor en andermaal tegen dezelfde persoon — is hij niet verplicht in de dagvaarding te vermelden dat hij de raadsman van de eiser is.

Het vermelden van de naam van de advocaat die voor de verzoeker optreedt is immers louter facultatief. Doch in dergelijk geval mag de advocaat zich niet schuilen achter de naam van een medewerker of van een stagiaire, noch zelf van een advocaat naam-uitlener.

5. Een advocaat mag geen opdracht van avarië-commissaris aanvaarden noch dit ambt uitoefenen.

6. Er bestaat geen aanleiding het gebruik van drukwerk bij briefwisseling tussen raadslieden totaal te verbieden. Slechts tactvol en met matigheid mogen gedrukte formules gebezigd worden. Alles wat de standing van de advocaat en diens tengevolge de waardigheid en de deftigheid der Balie zou kunnen schaden, dient vermeden te worden.

Daarom moet het drukwerk in vorm van brief voorkomen, de naam van de verzender vermelden, in machine- of handschrift de bestemming aanduiden; buitendien moet het bericht ondergetekend worden door de advocaat-verzender.

BALIE ARRONDISSEMENT DENDERMONDE

De Raad der Orde van het Arrondissement Dendermonde voor het gerechtelijk jaar 1956-1957 is samengesteld als volgt :

Stafhouder : Mr. Georges Heyvaert, Dendermonde.

Leden van de Raad : Mr. De Schrijver R., Mr. Orban P. M., Mr. Van Gerven W., van St.-Niklaas-Waas; Md. de Clippele L., de Hovre A. en Moyersoens L., van Aalst; Mr. Guy Piret, van Dendermonde; Mr. De Cuyper H., van Temse.

TAALKUNDIGE KRONIJK

**Uittreksel uit Dalschot's
Opstelwoordenboek**

Niet in de handel.

Appartement :

Ep. Klein, groot, duur, arm, gemeubileerd, ellendig, konfortabel, luxueus, rijk, (on)bewoond, (on)gezellig, (on)gemakkelijk, vorstelijk, burgerlijk, huurbaar, verhuurbaar, gepacht, verpacht, besproken, betrokken, gelijkvloers, verlaten, opgezegd, vrij, verwarmd, bewaakt, geteisterd, goed gelegen, loens, eenvoudig, vuil, onafhankelijk geheimzinnig, somber, donker, oud, luchtig, warm.

Ww. Betrekken, huren, bewonen, verhuren, bespreken, beloven, verlaten, opzeggen, meubileren, verwarmen, bewaken.

Appel : zie hoger beroep.

Ep. devolutief (dat een zaak voor een hoger rechtscollege brengt), door de wet ingevoerd, correctioneel, koloniaal, oorspronkelijk, principaal, suspensief, incidenteel, a minima, schorsend, overbrengend

Ww. — aantekenen, toelaten, instellen, gebruiken, opwerpen, — is mogelijk, vindt zijn toepassing, gaat uit van.

Niet ontvankelijk of nietig verklaren, in behoorlijke vorm aanbrengen.

Ss. — arrest, — gerecht, — procedure, — rechtspraak, — vonnis

Vz. vatbaar zijn voor —, in — komen, zich in — bepalen om, uitspraak in —.

Appellaat : geïntimeerde.

Appellabel : —e beslissing. (In)appellabiliteit.

Appellant : die het eerst appelleert. Zijn tegenpartij is de geïntimeerde.

Ep. gewoon, redelijk, verstandig, (on)schuldig, onverzoenlijk, gedwongen, vrijwillig, incidenteel, oorspronkelijk, principaal

Appelatoir : een — verzoek.

Appelrechter : verklaart 't appel voor ontvankelijk of niet-ontvankelijk.

Appeltermijn : waarbinnen een behoudens appel gewezen vonnis kan worden geappelleerd.

Appelzaak : gerechtszaak wegens appellatie.

Appetijt :

Ep. valse, (on)natuurlijke, goede, (on)voldoende, ge-

VLAAMSE JURISTEN

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

regelde, geringe, grote, gulzige, middelmatige, (on-)verzadelijke, pantagruele, ongewone, overdreven, ongehoorde, scherpe, overmatige, verschrikkelijke, vraatzuchtige, verloren.

Ww. strekt zich uit naar..., blijft werkzaam voor, verdwijnt, staat in verband met..., keert terug, verdwijnt, vermindert,

Afsnijden, beteugelen, bezitten, missen, in toom houden, hebben, opwekken, storen, ontnemen, overdrijven, stillen, scherpen, verzadigen, voldoen, verliezen, beschouwen als, vermeederen, verdrijven.

Vz. Gebrek aan —.

Applaus :

Ep. warm, stormachtig, spottend, geestdriftig, uitbundig, krachtig, flauw, ononderbroken, algemeen, levendig, gedempt, daverend, warm, welverdiend

Ww. barst los, verdubbelt,

Overladen met, zich onttrekken aan, met — begroeten,

Op — onthalen.

Appoint : (appoints : Appoint; acceptance).

Een som geld zenden in drie appoints.

Appointement : rechterlijke beschikking; bezoldiging.

Appointeren : koopmansboeken vergelijken met aantekening met een stip.

Apport : bij huwelijk of oprichting van vennootschap.

Appositie : 1. bijstelling (spraak.)

2. aanhechting van zegels.

Appreciatie : c/ depreciatie.

Apprehenderen : gevangen nemen. Vrezen.

Apprehensief : bezorgd, vreesachtig.

A priori : vooraf zonder op ervaring te kunnen bogen.

Apropos : juist van pas; eerste onderwerp; hoor eens, eer ik het vergeet. Zijn best doen om weer op zijn — te komen; van zijn — afraken; zich niet van zijn — laten (af)brengen.

Aptunist : wie voor alles te gebruiken is.

Apurement : nazicht en afsluiting van rekening.

TIJDSCHRIFTEN

Omnilogie : n° 5 - mei.

Wetgeving.

De Gemeentekeure : n° 74 - mei-juni 1956.

Personeel. — Pensioen der burgemeesters en schepenen. — Onderwijzend personeel. — Openbare onderstand.

Advocatenblad : n° 6 - 15 juni 1956.

Mr. O. A. C. Verpaalen, Groeistuipen van het Belgisch tuchtrecht voor advocaten. — Mr. W. J. Spanjaard, De economische positie van de advocaten. — Mr. Th. Ph. van Raalte, Par. 6 en 7 van de Advocatenwet. — Mr. H. A. H. Canter Cremers, Een historisch document. — Mr. A. R. Bloembergen, en Mr. C. Q. van Daalen, Hockeyende solicitors te gast bij de Nederlandse balie.

Nederlands Juristenblad : afl. 25 - 23 juni 1956.

Prof. Mr. van Oven, Fiduciaire rechtsverhoudingen. — Mr. A. Dirkzwager, Art. 7 lid 1 sub 4 van de Wet op het Nederlandschap en de R. K. bisschoppen. — Prof. Dr. J. H. A. Logemann, Nogmaals : wat moet bij rijkswet worden geregeld ?

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie : n° 4451 - 23 juni 1956.

Dr. A. R. de Bruijn, Het vinden van verloren voorwerpen (II). — Mr. C. W. Dubbink, Eigendomsverwerving bij koop van roerende goederen in het West-europees internationaal privaatrecht, door Mr. J. C. Schultsz.

Journal des Tribunaux : n° 4113 - 24 juin 1956.

J. M. Quintin, La voie publique et la police de la circulation routière. — Jurisprudence.

Journal des Tribunaux d'Outre-Mer : n° 72 - 15 juin 1956.

Maurice Verstraete, Les Congolais non immatriculés devant l'état civil. — A. Sohler, La rédaction des coutumiers. — Un colloque à l'institut Solvay. — Jurisprudence.

Revue pratique du Notariat Belge : 2399° livr. - mai 1956.

R. O. Dalcq, Responsabilité notariale. — Examen de jurisprudence. — Législation. — Revue de la Jurisprudence Belge.

Recueils Dalloz et Sirey : 24° cahier - 23 juin 1956.

Propes Weil, Conflits de décisions au fond et conflits négatifs de compétence. — Notes de Jurisprudence.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het Rechtskundig "Weekblad"